

HRVATSKI VOJNIK

Broj 117/118. Godina III. 22. prosinca 2006. www.hr.vojnik.hr BESPLATNI PREMIJERAK

ČLANAK

Čestit Božić
i sretna Nova godina

PRINTED IN CROATIA
ISSN 1330 - 500X
9 771330 500003

***Svim djelatnicima
Ministarstva obrane i pripadnicima
Oružanih snaga
Republike Hrvatske***

Pred nama je veliki kršćanski blagdan, blagdan nade i vjere utjelovljene u liku malenog djeteta, Isusa.

U ozračju iščekivanja Božića možemo biti ponosni na naša dosadašnja dostignuća i rezultate. Pred nama je godina daljnje izgradnje i jačanja obrambenog sustava.

Uvjeren sam da će vaš doprinos, kao i dosad, biti nemjerljiv u postizanju konačnog cilja - visokoprofesionalne, osposobljene i moderno opremljene Oružane snage Republike Hrvatske, koje će i dalje biti na ponos kako u svojoj zemlji, tako i u svijetu preko mirovnih misija u kojima sudjelujemo.

Neka vam blagdansko i pretprazničko raspoloženje bude poticaj da u zajedništvu i s optimizmom dočekate radosni trenutak - rođenje malog Božića, rođenje novog početka i nadahnuća za ustrajnost.

U tom duhu svim djelatnicima Ministarstva obrane i Glavnog stožera te pripadnicima Oružanih snaga u domovini i diljem svijeta u mirovnim misijama, kao i njihovim obiteljima, želim čestit i blagoslovljen Božić te osobnom srećom i radnim uspjesima ispunjenu novu 2007. godinu.

**MINISTAR OBRANE
Berislav Rončević**

***Poštovani vojnici, mornari, kadeti,
dočasnici i časnici, generali i admirali,
državni službenici i namještenici,
pripadnici Ministarstva obrane i
Oružanih snaga Republike Hrvatske***

Osobito mi je zadovoljstvo u ime Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske i svoje osobno, uputiti vam iskrene čestitke u povodu nastupajućih blagdana Božića i Nove 2007. godine.

U godini obilježavanja 15-godišnjice Oružanih snaga provodili smo procese reforme i modernizacije u svrhu očuvanja mira i trajne stabilizacije prilika u regiji te ostvarenja zacrtanog cilja, ulaska u Sjevernoatlantski savez. Na tom nas putu i nadalje očekuje provedba važnih zadataka, i stoga vjerujem da ćete svojim odgovornim i profesionalnim radom odgovoriti svim postavljenim zahtjevima u vidu sveukupnog prosperiteta Oružanih snaga Republike Hrvatske.

U povodu božićnih blagdana, s osobitim se pijetetom prisjećamo branitelja iz Domovinskog rata i pripadnika Oružanih snaga koji su svoje živote ugradili u stvaranje Republike Hrvatske, a njihovim obiteljima iskazujemo svoje najdublje poštovanje.

I na kraju, svim pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske u domovini te vama koji se nalazite u mirovnim misijama diljem svijeta, kao i članovima vaših obitelji, želim čestit i blagoslovljen Božić te sretnu i uspješnu novu 2007. godinu!

**NAČELNIK GS OSRH
general zbora
Josip Lucić**

Nakladnik:
MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović
(zeljko.stipanovic@morh.hr)
Zamjenik glavnog urednika: Vesna Pintarić
(vpintar@morh.hr)
Zamjenik glavnog urednika za Internet:
Toma Vlašić (toma.vlastic@morh.hr)
Izvršni urednik: Mario Galić
(mario.galic@morh.hr)
Urednici i novinari: Marija Alvir,
(marija.alvir@morh.hr), Leida Parlov,
Domagoj Vlahović
Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotografi: Davor Kirin, Dubravko Kovač
Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)
(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,
Predrag Belušić, Damir Bebek
Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morh.hr)
Prijevod: Jasmina Pešek
Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo
tel: 4568-041

Lektori: Danica Pajić, Gordana Jelavić,
Milenka Pervan Stipić

Marketing i financije: Igor Vitanović
tel: 4568-699;
fax: 4551-852

Pretplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb
(za: Služba za odnose s javnošću i informira-
nje), devizni račun u Zagrebačkoj banci
30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.,
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:
Služba za odnose s javnošću i informiranje),
žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj
165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pret-
platnike da nakon uplate kopiju uplatnice
pošalju na adresu TISAK trgovačko d.d.
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.

AKD Tisak:
AKD Agencija za komercijalnu
djelatnost d.o.o., Zagreb, Savska 31

Naslov uredništva:

MORH
Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.
252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska
<http://www.hrvatski-vojniki.hr>
E-mail: hrvojniki@morh.hr
Naklada: 6000 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)

Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2006.

Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH

IZ SADRŽAJA

Božićna primanja u MORH-u

U nizu događaja kojima se u MORH-u i OSRH-u ovih dana obilježavaju božićni blagdani, središnje mjesto ipak ima božićni domjenak za djelatnike koji se tradicionalno priređuje u restoranu "Zvonimir" kompleksa MORH-a i GS-a OSRH

Strana 4

Božićna poslanica vojnog biskupa Jurja Jezerinca

...Potrebno je stalno otkrivati vječne vrednote i ideale, koji svoj temelj imaju u ispravnoj savjesti i Objavi, te se za njih opredjeljivati i dosljedno ih svojim životom javno svjedočiti...

Strana 8

Nakon trideset i pet godina francuski nosač helikoptera ponovno je uplovio u splitsku luku

Francuski nosač helikoptera Jeanne d'Arc 15. prosinca uplovio je u splitsku luku, u pratnji fregate Georges Leygues. Ovaj posjet dva francuska ratna broda organiziran je u sklopu razvoja francusko-hrvatskih odnosa...

Strana 10

Bespilotne letjelice za nadzor mora

Zbog sve veće ugroženosti svjetske sigurnosti od terorizma u razvoj bespilotnih letjelica ulažu se znatna financijska sredstva da bi se dobilo jeftino i učinkovito sredstvo za nadzor koje može rabiti i u najsloženijim uvjetima

Strana 26

Naslovnica snimila Mirela DASOVIĆ
Sliku na 28. stranici snimio Mario GALIĆ

Božićni domjenak za djelatne i umirovljene generale

— Leida PARLOV, snimio Davor KIRIN —

Ministar obrane Berislav Rončević i načelnik GS OSRH-a general zbora Josip Lucić organizirali su 18. prosinca u MORH-u božićni domjenak za djelatne i umirovljene generale OSRH-a.

"Vaš dolazak u ovako velikom broju govori nam da u onome što radimo, u reformi obrambenog sustava, u želji da obrambene sposobnosti RH podignemo na maksimalno moguću mjeru nismo sami i da imamo vašu punu potporu", kazao je ministar obrane u prigodnom obraćanju. Uz to što se zahvalio generalima na svemu onome što su učinili tijekom Domovinskog rata ministar Rončević ih je pozvao i da i dalje aktivno sudjeluju u razmjeni mišljenja o tijeku reformi našeg obrambenog sustava.

"Pomoć koju ste nam davali i koju ćete nam dati djelujući u institucijama sustava, u udruzi Hrvatski časnički zbor u kojoj aktivno sudjelujete bit će od velike koristi u nastavku reformi koje provodimo, ali i jednom drugom području o kojem nismo možda do sada toliko govorili, a treba ga naglasiti. To je objasniti hrvatskim građanima što je integracijska ambicija NATO-a i koje to dobrobiti dugoročno donosi Hrvatskoj", kazao je ministar obrane. Istaknuvši kako su im vrata Ministarstva obrane uvijek otvorena ministar Rončević je dalje nastavio: "Vi ste ti koji ste povelili hrvatske vojnike kada su branili institucije hrvatske države. One su rezultat isho-

dišta demokracije, slobodnih parlamentarnih, predsjedničkih i lokalnih izbora. Poštivajući institucije poštivamo državu za koju smo se borili."

Ministar Rončević je istaknuo i da je Dugoročni plan razvoja kruna onoga što smo priželjkivali, ali napomeno i da reforma obrambenog sustava njegovim donošenjem nije završena. "Od aktivnih generala, časnika očekujem da na tome svesrdno rade, a od vas umirovljenih generala da svojim znanjem, iskustvom i stručnom sposobnošću budete korektiv te aktivno sudjelujete u razmjeni mišljenja o tijeku reformi našeg obrambenog sustava", zaključio je ministar Rončević.

Sve najbolje generalima i njihovim obiteljima u sljedećoj godini

poželio je i general Lucić. "Iza nas je jedna veoma uspješna godina, a pred nama je jedna mnogo bolja godina s obzirom na to da nam je prvi put unatrag deset godina proračun počeo rasti", kazao je general Lucić te dodao kako će sljedeća godina sigurno biti godina u kojoj ćemo snažno krenuti prema novim izazovima koji proizlaze iz DPR-a. Podsjetio je i da je tijekom ove godine održano niz svečanosti kojima je obilježeno 15 godina OS-a te se svim generalima zahvalio na doprinosu koji su dali u razvoju naših Oružanih snaga.

Svečarskom ugodaju na božićnom domjenku pridonio je i nastup klape HRM-a "Sveti Juraj". ■

Domjenak za djelatnike MORH-a i GS-a OSRH

Imamo na što biti ponosni

Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Tomislav BRANDT

U nizu događaja kojima se u MORH-u i OSRH-u ovih dana obilježavaju božićni blagdani, središnje mjesto ipak ima božićni domjenak za djelatnike koji se tradicionalno priređuje u restoranu "Zvonimir" kompleksa MORH-a i GS-a OSRH. Ove godine djelatnici i gosti okupili su se 19. prosinca. To okupljanje nema samo blagdanski prizvuk, nego je i prigoda da se pripadnici službi i uprava druže, porazgovaraju i provedu. No, postoji i jedna simbolična nota: na neki način se podvlači crta pod sve što je učinjeno u protekloj godini. Prema

riječima ministra obrane Berislava Rončevića i načelnika GS-a OSRH generala zbora Josipa Lucića u njihovim pozdravnim govorima, 2006. je bila vrlo plodna.

"Posebna mi je čast čestitati vam božićne i novogodišnje blagdane na kraju jedne uspješne i dobre godine", rekao je general Lucić. "Zahvaljujem za ukupni napor svih po-

jedinaca koji nisu "vidljivi" tijekom godine. Taj napor se sjedinio u ukupni uspjeh MORH-a i GS-a", zaključio je.

■ "Želim biti siguran da su oni koji su ostali, bolji od onih koji su otišli", poručio je ministar djelatnicima MO-a i GS-a

Ministar Rončević je pozdravio nazočne jednim "najskrenijim su-radničkim hvala za rezultate koje smo postigli. Napravili smo jako mnogo, imamo na što biti ponosni. No, nemojmo misliti da smo stvar doveli do kraja. Tek smo zacrtali dobar pravac, napravili dobru podlogu i sad je na nama da u sljedećih godinu dana napravimo fini završni

sloj vrlo kvalitetne ceste kretanja naših Oružanih snaga. Mi smo u funkciji promicanja obrambenih sposobnosti Republike Hrvatske,

preko vojnog segmenta i preko nas civila koji im dajemo potrebnu potporu". Zaželivši sve najbolje svima nazočnima, a i onima koji nisu bili tamo, ministar je i u ime svih uputio "iskrenu božićnu čestitku našim prijateljima, hrvatskim vojnicima u misijama diljem svijeta, koji nas predstavljaju i koji su naš ponos". Istaknuo je da će se "učiniti sve da oni rade u uvjetima dostojnim hrvatskog vojnika. Prvi čovjek MORH-a završio je s

osvrtnom na tranziciju: "Želim biti siguran da su oni koji su ostali, bolji od onih koji su otišli. Postupci izdvajanja nisu jednostavni, moramo opravdati svoj ostanak u ovome sustavu. Radimo vrlo dobro i imamo čime biti ponosni. Nastavimo tako!"

Uslijedio je prigodan domjenak popraćen ugodnim notama članova Orkestra Hrvatske vojske. ■

snimio D. KIRIN

Primanje za pripadnike VDZ-a

U kompleksu MORH-a i GS-a OSRH 14. prosinca bile su tri aktivnosti koje su imale veze s pripadnicima Vojno-diplomatskog zbora u Republici Hrvatskoj.

Prvo je u Maloj dvorani za sastanke održan redovni briefing za VDZ, a tema je bila Financijski plan MORH-a za 2007. Prezentaciju je održao načelnik Službe za proračun Željko Gregić, a načelnik GS-a OSRH general zbora Josip Lucić iznio je kratki pregled aktivnosti u 2006.

Potom su pripadnici VDZ-a prešli u VIP salon restorana "Zvonimir" u kojem su ugošćeni na svečanom božićnom domjenku. U ime ministra obrane dočekao ih je državni tajnik Mate Raboteg, a uz ostale djelatnike MORH-a i GS-a, prijemu su nazočili i general Lucić te njegov zamjenik, general pukovnik Slavko Barić.

U uvodnom govoru general Lucić zahvalio je pripadnicima VDZ-a na "promicanju odnosa između njihovih i hrvatskih oružanih snaga, kao i zemalja u cjelini", te je istaknuo da je i njihov napor "pomogao nastaviti s reformama i učiniti ih sve pozitivnijim".

Državni tajnik Raboteg je uz zahvale i čestitke rekao da "smatra diplomatsku zajednicu dijelom naše hrvatske obitelji". Posebni naglasak dao je na sadašnji i budući doprinos OSRH u raznim međunarodnim mirovnim operacijama. "Sljedeća godina bit će godina novih izazova, za nju se očekuje da će biti odlučujuća za pozivnicu Hrvatskoj na sljedećem samitu NATO-a 2008", završio je Raboteg.

U ime VDZ-a govor je održao doajen Zbora austrijski brigadir Werner Stangl, izrazivši želju za nastavkom jednako dobre suradnje s MORH-om i OSRH kao što je bila u 2006. Ustvrdio je da su "nazočili poduzimanju mnogih važnih koraka Hrvatske prema NATO-u i EU integracijama".

Treći događaj tog dana bilo je uručivanje odličja Reda hrvatskog trolista vojnom izaslaniku Republike Italije kapetanu bojnog broda Giorgiu Guiduzziju. U ime predsjednika Stjepana Mesića odličje je uručio državni tajnik Raboteg, a ceremoniji su između ostalih nazočili i talijanski veleposlanik Nj. E. Alessandro Grafini, te novi vojni izaslanik kapetan bojnog broda Roberto Domini. Naime, kapetanu Guiduzziju istekao je trogodišnji mandat, a odlikovan je zbog velikih zasluga u promicanju vojnih i inih odnosa Hrvatske i Italije, što je u svom govoru i istaknuo državni tajnik. Također, Guiduzzi je bio predsjednik organizacijskog odbora prvog humanitarnog bala VDZ-a, događaja koji polako postaje tradicija. Istaknuo je da je dužnost vojnog izaslanika u Hrvatskoj "bila najzbuđljivija u njegovom životu", te da će mu "Hrvatska uvijek biti u srcu".

D. VLAHOVIĆ

Svečani koncert Orkestra HV-a

Prigodom 15. obljetnice osnutka i djelovanja Orkestra Hrvatske vojske, 19. prosinca u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog održan je svečani koncert.

Orkestar Hrvatske vojske, reprezentativni orkestar RH, osnovan je 1991. godine kao nastavak tradicije glazbenih sastava u hrvatskim vojnim postrojbama. Proces stvaranja tekao je postupno - profesionalnom izgradnjom Oružanih snaga RH čime je stvorena pretpostavka za sastavljanje reprezentativnog orkestra ZNG-a 1991. godine. Od 1995. kada se ustrojava Simfonijski puhački orkestar Hrvatske vojske pa do današnjih dana Orkestar se dokazao kao jedan od vodećih glazbenih tijela u Hrvatskoj. Orkestar HV-a danas nastavlja intenzivnu aktivnost na protokolarnim i ostalim zadaćama u sklopu OS RH, a njegov specifičan zvuk prepoznaje se u stalnoj koncertnoj djelatnosti. Publiku dvorane V. Lisinskog prvo je pozdravio zapovjednik Orkestra HV-a Miroslav Vukovojac - Dugan obrativši se ministaru obrane Berislavu Rončeviću, državnom tajniku MORH-a Mati Rabotegu, načelniku GS-a OSRH generalu zbora Josipu Luciću kao i ostalim nazočnim gostima i osvrnuo se na postignuća Orkestra HV-a. Svečani koncert otvorio je ministar obrane RH Berislav Rončević podsjetivši publiku da tradicionalni božićni koncert Orkestra HV-a ove godine ne samo što obilježava 15. obljetnicu postojanja već kao i prethodnih godina svojom kvalitetnom izvedbom unosi mirni i radosni ugođaj Božića u naše živote.

Na koncertu su bile popularne skladbe i obrade za puhački orkestar, kao hrvatske i svjetske božićne pjesme. U prvom dijelu koncerta Orkestar je pokazao simfonijsko-puhački karakter. Dirigenti tog glazbenog doživljaja bili su Mladen Tarbuk, te Tomislav Fačini. Drugi dio koncerta počeo je istaknuti saksofonist i dirigent Dragan Sremec izvedbom koncertne uvertire Leonarda Bernsteina: "Candide", a palicu je preuzeo dirigent Miljenko Prohaska. Solisti večeri bili su operni pjevači Barbara Othman i Nikša Radovanović koji su izveli tradicionalne božićne pjesme te pop zvijezda Jacques Houdek koji je svojom pojavom i izvedbom razvedrio posebno mlađu publiku. Ipak, vrhunac večeri bile su pjesme koje je Orkestar HV-a izveo zajedno s klapom HRM-a "Sv. Juraj", a tu izvedbu svojim dirigiranjem počastio je dugogodišnji "predvodnik" Orkestra Karlo Benko.

Marija VUKOVOJAC

snimio T. BRANDT

U MORH-u predstavljena druga knjiga autora Tomislava Aralice

Hrvatski ratnici kroz stoljeća

Leida PARLOV, snimila Mirela DASOVIĆ

Autor knjige s urednikom, ilustratorom i predstavnikom izdavača

Zaljubljenici hrvatske vojne prošlosti sigurno će s oduševljenjem pozdraviti objavljivanje druge knjige iz serijala Hrvatski ratnici kroz stoljeća, autora Tomislava Aralice. Knjigu je izdala izdavačka kuća Znanje d.d., a autor inače pasionirani skupljač militarie i veliki zaljubljenik u hrvatsku vojnu povijest te dugogodišnji suradnik Hrvatskog vojnika u toj je bogato opremljenoj i izvanredno ilustriranoj knjizi na dvjestotinjak stranica u 19 poglavlja obradio razdoblje hrvatske vojne povijesti od 1918. do 1941.

Prva knjiga u kojoj je obrađeno razdoblje hrvatske vojne prošlosti od oko 800. do 1918. godine izdana je još prije deset godina. S obzirom na to da je naišla na više nego dobro zanimanje čitalačke publike i to ne samo u nas nego i izvan granica naše zemlje izdavač i autor su odlučili nastaviti obrađivati daljnji tijek hrvatske vojne prošlosti.

"Ovo je za nas kapitalni projekt koji prati veliki tim stručnjaka. Samo selekcija i prikupljanje građe za ovu knjigu trajalo je više od dvije godine," kazao je predsjednik uprave Znanja d.d. Branko Jazbec na predstavljanju koje je održano 12. prosinca u MORH-u. Možda upravo ti podaci najbolje govore o tome kolika je vrijednost ovog djela, pogotovo ako se uzme u obzir činjenica da je u nas

dosad izdano relativno malo literature koja se hrvatskom vojnom povijesti bavi na način kako to radi Aralica. Naime, Aralica se u pripremi knjige služio

različitim publikacijama i dostupnom arhivskom građom, ali je njezin temelj ipak njegovo skupljačko iskustvo i neposredan dodir sa sačuvanim predmetima o kojima piše. Upravo je to čini dodatno zanimljivom i životnom. "U knjizi se vojnom poviješću bavim kroz oči kolekcionara vojnih starina", kazao je Tomislav Aralica te zahvalio svojim prijateljima kolekcionarima vojnih starina te muzejima, arhivima i ustanovama s kojima je surađivao.

Urednik knjige je Vladimir Brnardić, a recenzenti su dr.sc. Zdravko Dizdar i mr.sc. Davor Marijan. "Značaj ove knjige je u tome što ona donosi i onu drugu stranu - stvarni život", kazao je urednik Vladimir Brnardić. Istaknuo je i da je knjiga pisana zanimljivim, čitkim i pristupačnim stilom, te da obiluje brojnim anegdotama i zanimljivim pričama što često nedostaje u povijesnim knjigama.

I u ovoj, kao i u prvoj knjizi iz ovog serijala, posebna pažnja je pridana izradi ilustracija i detaljima. Ilustracije čiji je autor Višeslav Aralica koji se tim poslom bavi gotovo većinu svog života rađene su prema stvarnim fotografijama što pridonosi njihovoj životnosti i autentičnosti. Osim rekonstrukcija hrvatskih vojnika, odora i opreme ova druga knjiga donosi i obilje fotografija originalnog oružja, autentičnih dijelova odora i vojne opreme od kojih jedan veći broj dosad nikada nije bio objavljen. Izdavač, autor i ostali koji su radili na njoj sigurni su da će i ova, kao i prva knjiga, naći put do čitatelja. Inače, na predstavljanju je najavljeno i da je u pripremi i treća knjiga iz ovog serijala, dok je četvrta u rukopisu a njihovo se objavljivanje očekuje tijekom sljedeće godine. ■

■ Samo selekcija i prikupljanje građe za ovu knjigu trajalo je više od dvije godine

Izložba umirovljenih djelatnika MORH-a i GSOS-a

U MORH-ovoj galeriji "Zvonimir" 28. prosinca u 19 sati bit će otvorenje izložbe radova umirovljenih djelatnika MORH-a i GSOS-a. Izložba je organizirana u godini obilježavanja 15. obljetnice OSRH a u prigodi božićnih i novogodišnjih blagdana.

Predstavit će se 21 bivši djelatnik MORH-a i GSOS-a s ukupno šezdesetak slika (crteža, akvarela, grafika, ulja na platnu ili lesionitu i dr.) i reljefa te jednim cvjetnim aranžmanom. Zanimljivo je da su se neki djelatnici okrenuli likovnosti tek po odlasku u mirovinu, no većinu ipak poznajemo s dosadašnjih izložaba djelatnika MORH-a i GSOS-a. Svi su amateri, s likovnim obrazovanjem ili bez njega, ali s mnogo ljubavi prema umjetnosti, želje i potrebe za likovnim izražavanjem.

Želja nam je u Galeriji "Zvonimir" svake godine održati jednu izložbu radova naših djelatnika - prošle godine u ovo doba bila je to izložba aktivnih djelatnika MORH-a i GSOS-a (druga po redu), dok za sljedeću godinu planiramo izložbu umjetničkih fotografija. Kako su se na prošlogodišnju izložbu javili i neki naši umirovljenici, dok su drugi najavili svoj odlazak u mirovinu, a zbog velikog broja prijavljenih, koncept ovogodišnje izložbe nametnuo se sam po sebi. Izložba se može razgledati do 19. siječnja 2007., radnim danom od 11 do 18 i subotom od 10 do 12 sati. Ulaz slobodan.

Božićna poslanica vojnog biskupa Jurja Jezerinca

Božić - putokaz izgradnje novog poretka

Draga braćo i sestre, dragi pripadnici naše vojno-redarstvene biskupije!

Slavimo Božić u našem velikom jubileju - desetoj obljetnici osnutka Vojnog ordinarijata u našoj državi. U toj obljetnici želimo spoznati sva dobra koja nam je iskazao Gospodin velikim darom uspostave redovite i organizirane duhovne skrbi za djelatnike hrvatskih Oružanih snaga i redarstvenih službi. Zahvalni smo i papi Ivanu Pavlu II., koji je pokazao brigu za dobro čitavoga Gospodnjeg stada (usp. Qui successimus, Bula o osnutku Vojnog ordinarijata u RH), a posebno skrb za pružanje "duhovne pomoći na stalan i pouzdaniji način onim Kristovim vjernicima istog (hrvatskog) naroda koji pripadaju kopnenim, pomorskim i zračnim snagama te čuvarima javnog reda i mira".

Utjelovljenje je korak Boga prema čovjeku, ali i veliki poticaj čovjeku na promišljanje samoga sebe. Jer ako se Bog udostojao utjeloviti - postati čovjekom - onda je čovjek doista netko poseban s kim Bog želi ući u dijalog. Ili, bolje rečeno, čovjek je subjekt dijaloga s Bogom te je u svojoj slobodi pozvan iznijeti Bogu svoj stav o njegovom djelu na zemlji i u svemiru. Ali je u isto vrijeme pozvan i djelatno se suočiti s Božjim zamislom o stvorenom svijetu i s time kako Bog zamišlja svoje stvorenje.

Izgleda, barem prema dosadašnjoj spoznaji, da u stvorenom svemiru ne postoji partner Bogu osim čovjeka. Upravo zato čovjek je pozvan da pred Utjelovljenjem zastane sa svom ozbiljnošću, jer on je jedini kome je dano da svim stvorenjima prenese Božju zamisao o njima i da postane usavršavatelj i unaprjeditelj po Božjoj zamisli stvorenoga svijeta. Utjelovljenje je u svakom slučaju znak Božje blagonaklonosti prema čovjeku i prema svijetu jer Bog dolazi čovjeku ususret. Utjelovljenjem Bog čovjeku govori o sebi, ali i o njemu samome. Uvjerava ga da on, premda nesavršen po tijelu, prihvaćajući Božji Put, Božju Istinu i Božanski Život, može raditi u svijetu kao Stvoriteljev suradnik te biti na dobro svemu razumnom i nerazumnom stvorenju.

U svjetlu Utjelovljenja čovjek otkriva svoju neizmjernu zadaću. Pozvan je otkrivati prirodne naravne zakone u svakom stvorenju i onu krajnju zamisao o stvorenjima koju im je dao Stvoritelj. Pozvan je pitati se radi kojeg dobra je Stvoritelj htio pojedinu stvarnost i u čemu je njezin smisao. Koja joj je svrha u odnosu na Stvoritelja, ali i u odnosu na čovjeka...

Svojim znanstvenim radom, Bogu hvala, čovjek je u našem vremenu napravio golem korak na putu osmišljenja dara koji mu je Stvoritelj dao: "Plodite se i množite, i napučite zemlju, i sebi je podložite!" Ipak, znanstvena su otkrića dovela čovjeka pred pitanja: "Imamo li pravo na apsolutno eksperimentiranje i dokle seže naša sloboda u ostvarivanju mogućnosti? Smijemo li sve ono što možemo?" Očito je da čovjek, kao slika sličnosti Božje, ima mogućnost doseći i samu bit stvari, ali je pitanje je li mu dopušteno tu bit i mijenjati...

Čovjek je pozvan na zrelost

Tako razmišljajući dolazimo do jedne od bitnih oznaka ljudskog života, a to je njegova zrelost. Čovjek je pozvan na zrelost koja će se ravnavati odgovornošću prema svojim čini-

ma i za posljedice koje iz njih izlaze. Tek zrela osoba, koja je spremna u potpunosti spoznati svoje djelovanje i posljedice svojih djela, moći će s odgovornošću prihvatiti spoznaje i istraživanja te ostati duboko odgovorna za svoje čine. Zrelost uvijek uključuje odgovornost za drugoga. Kršćanska zrelost razmišlja o dobru i onog drugog koji o nama smišlja zlo. Zrelost i odgovornost nisu neki trenutačni čovjekov hir koji on sada prihvaća, a sutra ga zbog "etike situacije" ne mora živjeti. To stanje neprekidno valja nadopunjavati svagdanjim radom na sebi po komunikaciji sa Stvoriteljem, slijedeći svoju dobru savjest ili svoju vjeru...

Bolno iskustvo kršćanske civilizacije, posebno u drugoj polovici XX. stoljeća, pokazuje kako je čovjek, pod utjecajem medijskog nametanja raznih modela "bijega od Boga", u nezreloj čežnji za apsolutnom slobodom od svih autoriteta i obveza, uletio u "pubertetsku krizu" težnje za slobodom bez odgovornosti. Zato je i papa Benedikt XVI., na tragu čestih upozorenja svojega velikog predšasnika o štetnom utjecaju "kulture smrti", već u svome nastupnom govoru spomenuo tu krizu čovječanstva naglašavajući opasnost od "diktature relativizma".

Čini se da čovjek, na razini javnosti, bezglavo vrluda po globalnom labirintu ili da ga netko moćan vrti u začaranom krugu iz kojeg kao da nema izlaza. Naglašavaju se ljudska prava, potpisuju se deklaracije o pravima djeteta, ističe se čovjekovo pravo na život od začeca do prirodne smrti, neprestano se govori o pravima radnika, o pravima žene i o njezinu dostojanstvu i sl., a istodobno kao da čovjek nikada nije imao manje prava nego danas. Dokaza za to ima gotovo bezbroj...

No kao poseban hrvatski "tranzicijski" problem treba istaknuti u nebo vapijući praksu pojedinih bahatih poslodavaca koji iskorištavaju radnike, prisiljavajući ih ucjenom otoka da rade ne za "pravednu" ili "obiteljsku plaću" - kako ističu pape u svojim socijalnim enciklikama - nego za mizernu plaću. Uz to, kad je riječ o isticanju prirodnog prava čovjeka na nedjelju kao dan odmora, koji za vjernika ima i duhovnu dimenziju, Crkvi se čak oduzima pravo da na temelju Božjeg zakona brani dostojanstvo čovjeka. Doduše, dok u državnim poduzećima postoji mogućnost legalnog štrajka, kojim radnik pokušava izboriti svoja prava, dotle se radnici u privatnim poduzećima, kao u slijepoj ulici, nalaze pred izborom "uzmi ili ostavi"...

No to je, dragi moji vjernici, i okvir vremena u kojem nam dolazi betlehemska Dijete, novorođeni Kralj, Sin Čovječji, Božja mudrost, Spasitelj čovjeka, "mlado sunce s visine". U ovom globalnom Betlehemu našega vremena i dalje je prisutan mentalitet rimskih careva, gdje je pojedincu važno da njega nitko ne dira, a tuđa patnja ga ne zahvaća. Tu je i mentalitet jeruzalemskog Heroda koji je svojom dvoilčnošću i laskanjem te neiskrenošću i brisanjem prošlosti spreman učiniti sve da zgazi drugog. Međutim, ipak i u takvom mentalitetu postoji svijet jednostavnih pastira, koji u siromašnom Djetetu u štali prepoznaju Boga i čovjeka kojem je potrebna njihova pomoć. Postoji i svijet mudraca koji bez predrasuda i ideoloških okvira promatraju Božja stvorenja te čitaju znakove vremena te se usuduju dignuti glas u obranu dostojanstva obespravljena, napadnuta i nevinog čovjeka.

Nismo li i mi upravo tu stvarnost suvremenog Betlehema doživjeli na sebi u vrijeme agresije na Hrvatsku? Nismo li osjetili veličinu i blizinu tzv. malenih, običnih ljudi koji su nam poput betlehemske pastira bili tako blizu da smo njihovom pomoći mogli preživjeti? A u isto vrijeme bilo je i mudraca koji su se suprotstavili velikim političarima onoga vremena i digli glas u obranu dostojanstva Hrvatske i nas koji smo bili napadnuti. Zar i tu ne možemo prepoznati novost koju je donio Isus Krist? Nije li upravo On svojim rođenjem, koje je u pravom smislu početak "novog doba", donio potpuno novu dimenziju brige za nevinog i nepravedno napadnutog? Nije li baš On u svojim Blaženstvima progovorio rječnikom koji moćnici ovoga svijeta niti mogu niti znaju prihvatiti?

Bog ima duboko povjerenje u nas

Imajući sve to na umu, pitamo se kako je moguće u takvom svijetu ostvariti poslanje koji nam je Krist ostavio. Njegova riječ "bit ćete mi svjedoci... do kraja zemlje" (Dj 1,8) - a to znači i do kraja vremena - nije samo preporuka. Ona je obveza koja izlazi iz našeg povjerenja u njegovu Riječ, dakle iz naše vjere - iz našeg susreta s Njime kada smo ga zavoljeli i rekli da ga želimo slijediti. Zatim, ta obveza izlazi iz našega sv. Krštenja, po kojem smo se nakalemili na Njegovo Mistično tijelo i živimo od sokova toga Tijela. Ta zadaća izlazi također iz sakramenta sv. Potvrde te svih sakramenata po kojima u naš život ulazi Bog - naš Spasitelj i nudi nam suradnju.

Tu nam je zadaća Bog dao jer ima duboko povjerenje u nas. To je zadaća koju jedino mi u svojoj posebnosti možemo izvršiti, jer je svakome pojedinom dano ono što nikada nikome drugom neće biti povjerenje. Trebamo shvatiti da Bog bez nas i mimo nas niti hoće niti želi učiniti ovaj svijet boljim i svetijim. Spasenje ovoga svijeta događa se po našoj suradnji s Isusom Kristom koji nam je objavio volju Očevu... Ono što trebamo na poseban način svjedočiti, jest da nas suživot s Isusom Kristom ni na kakav način ne zarobljuje, nego se dapače oslobađamo ropstva grijeha. Tako, u Kristu, moći ćemo odgovoriti na svako pitanje suvremenog svijeta, odnosno bit ćemo riječju i životom "uvijek spremni na odgovor svakomu koji od nas zatraži obrazloženje nade koja je u nama" (usp. 1 Pt 3,15).

Prihativši takav način razmišljanja kršćani su pozvani stvarati novi svijet. Svijet mira jer su oni mirotvorci koji se zovu sinovi Božji (usp. Mt 5,9). Svijet u kojem će biti spremni umrijeti za druge i sprječavati zlo, ako je netko zanjekavši Boga uzeo sebi za pravo da poradi svoje samodostatnosti zaniječe tuđa prava. Zlo uvijek ima korijene u njeznanju Boga i čovjeka. Upravo zato Isus nam govori o vremenu tame i vremenu svjetla te o djelovanju kneza ovoga svijeta (v. Iv 14,30; 12,31; 16,11)...

Izgradnja novog svijeta ubraja se u bit kršćanskog poziva, jer i Isus kaže: "Evo, sve činim novo" (Otk 21,5). Taj novi svijet izlazi iz Isusova Govora na gori, iz dviju zapovijedi ljubavi, iz puta koji nam je pokazao Isus Krist. Glavna postavka kraljevstva Božjeg je evandeoska dijalektika da neprekidno pronosimo umiranje Kristovo u sebi da bi On u nama živio, kao što kaže Apostol: "Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist" (Gal 2,20). To je "model" za stvaranje kraljevstva Božjeg na zemlji. Ono se događa po povjerenju koje Bog ima u nas, ali i po našem odgovornom prihvaćanju zadaća. Ono se događa po našem prihvaćanju svih ljudi, ali ne po suobličanju ovome svijetu (v. Rim 12,2)...

Kada sv. Ivan u Otkrivenju vidi novo nebo i novu zemlju (Otk 21,1), on govori i proročki i apokaliptički. Proročki govori svojoj ondašnjoj zajednici, ali i nama koji danas čitamo

njegovu riječ, naglašavajući da po Isusovoj prisutnosti u svijetu vječnost počinje već ovdje na zemlji. Isključiti se iz toga zajedništva vječnosti možemo isključivo sami po grijehu nevjere, po preziru ljubavi koju nam iskazuje novorođeno Betlehemske Dijete, po preziru i neprepoznavanju ljubavi koju nam iskazuju ljudi koji su s nama u zajedništvu te ako prestanemo ljubiti Boga i čovjeka. Da bismo mogli prijeći u vječnost zajedništva s Bogom, dakle, potrebno je već ovdje živjeti tu vječnost.

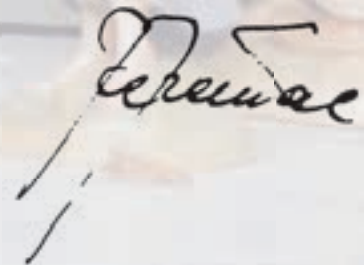
Nadahnuće u domoljublju naših branitelja

Hrvatski vojnik i redarstvenik u svom poslanju obrane Domovine i te kako je bio nadahnut upravo tom stvarnošću. Dovoljno je samo sjetiti se duboke simbolike Božića od 1991. do 1994. na prvim crtama diljem Domovine. S kakvom su radošću ti mladići, koje je u hladnim rovovima i na sniježnim "čukama" grijala ljubav prema domovini, a krunica oko vrata bila im možda jedini božićni ukras, otvarali blagdanske darove koje su dobivali. Tih se Božića moramo prisjetiti o 15. obljetnici prvoga ratnog Božića. Hrvatski vojnik i policajac u tim trenucima sebedarja, koji su sigurno građani na dubokoj kršćanskoj baštini, bio je spreman umrijeti za naš život. Mnogi su, poistovječeni s Kristovom riječi da "nema veće ljubavi nego život svoj položiti za svoje prijatelje" (v. Iv 15,13), doista se u tome suobličili Isusu Kristu. Čini se da danas neki tu činjenicu zaboravljaju pa ju je zato potrebno neprekidno ponavljati. Ona ne može biti sredstvo ničijeg nadmetanja s bilo koje strane, jer ona je vrednota u sebi i mi samo smijemo mjeriti svoje postupke isključivo po tome koliko poštujemo i slijedimo primjer naših branitelja...

Božić je dakle izazov za sve nas. Utjelovljenjem je započeo novi svijet, koji mi u našem vremenu možemo ostvariti isključivo po vlastitoj suradnji s Bogom. Suvremeni je čovjek, zadivljen nekim znanstvenim otkrićima, često ponesen slobodom bez odgovornosti. Ali već se naslućuje da ga podsvjesna bojazan od "mogućeg" vraća onoj izvornoj odgovornosti i potiče da se uklopi u hijerarhiju odnosa Stvoritelja i stvorenja. Suvremeni svijet kao da "plače za izgubljenim Bogom" jer je u strahu pred činjenicom što se sve može dogoditi ako neodgovornost bude pokriće za "napredak". Zato nam Isusovo utjelovljenje daje nadu. Bog je postao čovjekom i pokazao nam kako dostojanstveno živjeti. Potrebno je stalno otkrivati vječne vrednote i ideale, koji svoj temelj imaju u ispravnoj savjesti i Objavi, te se za njih opredjeljivati i dosljedno ih svojim životom javno svjedočiti.

S tim željama, predragi moji vjernici, pripadnici vojnoredarstvenih snaga, želim i ovoga Božića biti blizu svima vama: gospodo ministri, gospodine načelnice Glavnog stožera, gospodine ravnatelju policije, gospodo državni tajnici i pomoćnici ministara, gospodo generali i admirali, gospodo časnici i dočasnici hrvatske vojske i policije, dragi vojnici i policajci, poštovani državni službenici, poštovani branitelji te umirovljenici! Želim da po Isusovu rođenju svi zajedno pridonosimo da Kristova ljubav zaživi i rasplamsa se i u ovom našem vremenu, svjesni da je svaki njegov dolazak dar najprije svakom pojedinom od nas, kako bismo mogli biti svjedoci njegova dara jedni drugima. Budimo poput Njega međusobna radost, da doživimo puninu njegova mira u godini koja je pred nama. S tim mislima i osjećajima želim vam Sretan Božić i blagoslovljenu novu 2007. godinu!

Mons. Juraj Jezerinac
vojni ordinarij

Nakon trideset i pet godina francuski nosač helikoptera ponovno je uplovio u splitsku luku

Jeanne d'Arc u Splitu

Francuski nosač helikoptera Jeanne d'Arc 15. prosinca uplovio je u splitsku luku, u pratnji fregate Georges Leygues. Ovaj posjet dva francuska ratna broda organiziran je u sklopu razvoja francusko-hrvatskih odnosa i produbljivanja suradnje između francuske i hrvatske ratne mornarice. Posjet Splitu organiziran je u sklopu šestomjesečne školske plovidbe Sredozemnim i Indijskim oceanom. Na svoje je putovanje nosač d'Arc isplovio 5. prosinca ove godine i u matičnu će se luku vratiti tek 8. svibnja 2007.

Napisao i snimio Mario GALIĆ

Nakon trideset i pet godina francuski nosač helikoptera Jeanne d'Arc ponovno je 15. prosinca uplovio u splitsku luku, u pratnji fregate Georges Leygues. Idućeg dana ministar obrane Berislav Rončević obišao je nosač u pratnji njegovog zapovjednika kapetana bojnog broda Gillesa Tilletea de Mautorta.

Ovaj posjet dva francuska ratna broda organiziran je u sklopu razvoja francusko-hrvatskih odnosa i produbljivanja suradnje između francuske i hrvatske ratne mornarice. Nekad jedan od najvećih i najubojitijih ratnih brodova francuske ratne mornarice nosač d'Arc već četrdeset godina služi i kao njezin najveći i najvažniji školski brod za mornaričke časnike, ali i kao vjerojatno najveći patrolni brod na svijetu koji se često rabi i u zadaćama borbe protiv krijumčarenja ljudi i droge, te piratstva. Svi

■ *Mornarički helikopteri Alouette III i Gazelle francuske kopnene vojske*

časnici francuske ratne mornarice od 1964. godine do danas prošli su izobrazbu na tom školskom brodu prilikom šestomjesečne plovidbe preko pola svijeta. Zbog tih je snažnih veza između francuske ratne mornarice, francuske zajednice i broda Jeanne d'Arc odabir mjesta pristajanja od posebnog značenja. Za ovu je plovidbu zapovjednik Glavnog stožera francuske ratne mornarice odabrao Split kao mjesto pristajanja zbog iznimno jakih veza između dvije mornarice.

Visoko francusko odličje hrvatskim časnicima

Na francuskom nosaču helikoptera Jeanne d'Arc 16. prosinca četiri su hrvatska časnika i jedna dočasnica dobili visoko francusko odličje Médaille de la Défense Nationale (Medalja nacionalne obrane). Zlatnu medalju dobio je kapetan korvete Jugoslav Jozić, iz Glavnog stožera, dok su srebrne dodijeljene kapetanu fregate Ivanu Vukoviću i kapetanu korvete Françoisu Bujju iz Hrvatske ratne mornarice te satnici Miri Žutić iz Ministarstva obrane. Brončanu medalju dobila je nadnarednica Lenka Buće iz Hrvatske ratne mornarice. Medalje su dodijeljene zbog uloge odlikovanih časnika i dočasnice u održavanju vrlo dobrih odnosa između Francuske i Hrvatske, posebice njihovih oružanih snaga.

Posjet Splitu organiziran je u sklopu šestomjesečne školske plovidbe Sredozemnim i Indijskim oceanom. Na svoje je putovanje nosač d'Arc isplovio 5. prosinca ove godine i u matičnu će se luku vratiti tek 8. svibnja 2007.

Osim redovne posade, koju čini 46 časnika (16 nastavnika) i 425 dočasnika i mornara, na brod je ukrcao i 114 kadeta iz Francuske

ke i 21 kadet iz jedanaest drugih europskih, sjevernoameričkih, afričkih i azijskih država. Na plovidbi od Splita do Džibutija (uplavljenje je planirano za 30. prosinca) pridružilo im se šest hrvatskih mladih mornaričkih časnika. ■

Nosač helikoptera Jeanne d'Arc

Nosač helikoptera Jeanne d'Arc porinut je 30. rujna 1961., a u operativnu je uporabu ušao 16. srpnja 1964. Dugačak je 182 metra i širok 24. Nakon najnovije modernizacije istisnina mu je smanjena na 12 000 tona. Parni pogonski sustav s četiri parna kotla i dvije turbine ukupne snage 29,4 MW (40 000 KS) dovoljan je za vršnu brzinu od 28 čvorova. Pri brzini krstarenja od 15 čvorova doplov mu je 7500 nautičkih milja.

Osnovno naoružanje broda su njegovi helikopteri. Jeanne d'Arc može primiti sve suvremene helikoptere svih veličina te ih, pomoću krmenog dizala, smjestiti u svoj prostrani hangar. Ovisno o njihovoj veličini u brodski se hangar može smjestiti do deset helikoptera, dok je letna paluba dovoljno velika za istodobni prihvat do tri helikoptera. Broj i vrsta helikoptera određuje se ovisno o zadaći broda. Kad se nosač helikoptera rabi za potrebe školovanja budućih časnika francuske ratne mornarice ukrcava dva mornarička helikoptera Alouette III i dva helikoptera Gazelle francuske kopnene vojske.

Od ostalog naoružanja Jeanne d'Arc raspolaže sa šest protubrodskih vođenih projektila MM38 Exocet i dva višenamjenska automatska topa kalibra 100 mm smještena na pramčanom dijelu broda (dva krmena u međuvremenu su maknuta).

**U Hrvatskom institutu za povijest održana stručna izlaganja na temu
Operativne zone Hrvatske vojske krajem 1991. godine**

Javnim izlaganjima do povijesne istine

Istaknuta je važnost takvih i sličnih skupova na kojima se predavanjima o pojedinim događajima iz Domovinskog rata nastoji doći do potpune istine koja bi ujedno trebala biti temelj za pisanje hrvatske pa i svjetske povijesti toga razdoblja

Marija ALVIR, snimila Mirela DASOVIĆ

Operativne zone HV-a krajem 1991. godine naziv je stručnog skupa održanog 14. prosinca u Hrvatskom institutu za povijest, koji su organizirali u suradnji s Hrvatskim memorijalno-dokumentacijskim centrom Domovinskog rata. Tim su se povodom u Institutu okupili nekadašnji čelnici operativnih zona Hrvatske vojske s kraja 1991. godine, a u ime organizatora sudionike i uzvanike pozdravio je ravnatelj Centra Ante Nazor, istaknuvši pritom važnost takvih i sličnih skupova na kojima se predavanjima o pojedinim događajima iz Domovinskog rata nastoji doći do potpune istine koja bi ujedno trebala biti temelj za pisanje hrvatske pa i svjetske povijesti toga razdoblja.

Ponosno o uspjesima, otvoreno o neuspjesima

Potkraj 1991. godine prema zapovijedi tadašnjeg načelnika Glavnog stožera, stožernoga generala Antona Tusa, na teritoriju Republike Hrvatske ustrojeno je šest operativnih zona koje su, za razliku od kasnijih zbornih područja, obuhvaćale i tada okupirane dijelove zemlje. U sklopu stručnog skupa govorili su tadašnji čelnici operativnih zona, a bilo je riječi i o ustroju i djelovanju Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i Hrvatske ratne mornarice te Specijalne policije MUP-a tijekom 1991. godine. O 2. OZ-a Bjelovar govorio je umirovljeni general Miroslav Jerzečić, osvrnuvši se na ustroj te operativne zone i postrojbe u njezinom sastavu te podsjetivši na neke od najvažnijih akcija u tom razdoblju zahvaljujući kojima je tri i pol godine kasnije uspješno realizirana akcija Bljesak. O tome je govorio i umirovljeni general Rudi Stipčić, nekadašnji zapovjednik 3. OZ-a Zagreb, koji je istaknuo da je u oslobodilačkoj akciji Otkos vođenoj potkraj 1991. od dotad okupiranih 2875 četvor-

nih kilometara (37,39 posto ukupnog teritorija od 7689 km²) na području zapadne Slavonije oslobođeno čak 2275 km², odnosno 29,97 posto ukupne površine, dok je u Bljesku oslobođeno preostalih 600 km² ili 7,5 posto. O 4. OZ-a Karlovac govorio je brigadni general Izidor Češnjaj, podsjetivši na neke od problema s kojima su se suočavali zapovjednici ratnih postrojbi među kojima je posebno istaknuo nedostatak sustava veza i miješanje poli-

tike u sustav zapovijedanja što je, zaključio je, dodatno opterećivalo zapovjedni kadar o kojima je, smatra, ponajviše ovisio uspjeh pojedinih akcija i operacija. Brigadni general Sergio Rabar govorio je, pak, o 5. OZ-a Rijeka te se pritom referirao na neke od prethodnih govornika, zaključivši da očitno svatko ima svoju istinu te da bi upravo Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata trebao imati ulogu svojevrsnog istraživača povijesne istine, s čime se složio i ravnatelj Centra, napomenuvši da im to i jest cilj - detaljno istražiti i dokumentirano potkrijepiti to najvažnije razdoblje novije hrvatske povijesti. Bez ikakvih ustezanja govorio je i umirovljeni general Petar Šimac, nekadašnji zapovjednik 6. OZ-a Split, opisavši okolnosti u kojima je ustrojena i djelovala ta operativna zona. U svom izlaganju posebno se okomio na krizne štbove iz tog razdoblja, zaključivši

Ravnatelj Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata Ante Nazor izrazio je nadu da će Centar uspjeti prikupiti svu postojeću građu i svjedočenja sudionika iz Domovinskog rata kako bi došli do povijesne istine o tom najvažnijem, ali još uvijek nedovoljno istraženom razdoblju novije hrvatske povijesti

viši da su bili samo ometači te da su kao takvi potpuno nepotrebni, štoviše štetni, a izdvajanje vojne policije iz ratnih postrojbi i zona ocijenio je potpuno pogrešnom odlukom. Izrazio je nezadovoljstvo i podjelom Dalmacije na sjevernu i srednju te južnu, zaključivši da je to nedjeljiva teritorijalna cjelina, kako u miru tako i u ratu. U sklopu stručnog skupa jedina "neobrađena" operativna zona ostala je 1. OZ Osijek, čiji je zapovjednik u vrijeme

ustrojavanja bio general Karl Gorinšek, no Nazor je napomenuo da će u Centru obraditi i to područje.

Jake snage MUP-a i ZNG-a

O ustroju i zadaćama Specijalne policije MUP-a potkraj 1991. govorio je umirovljeni general Željko Sačić, posebno istaknuvši ulogu njihovog ratnog zapovjednika generala Mladena Markača, koji je također nazočio skupu te se na kraju i sam obratio okupljenima. Sačić je nastojao podsjetiti na važnost uloge Specijalne policije tijekom Domovinskog rata, napose u vrijeme dok je to bila jedina oružana snaga Hrvatske, a kao prvi korak u uvježbavanju hrvatskih branitelja naveo je Tečaj za prve hrvatske redarstvenike koji se provodio od kolovoza 1991. u svrhu uspostave povoljne nacionalne strukture u redovima hrvatske policije, istaknuvši da su mnogi upravo iz tog tečaja preuzeli osnove vođenja i zapovijedanja. Podsjetio je na prve oružane sukobe u kojima su sudjelovali specijalci, od Pakraca i Plitvica do Borova Sela, te se prisjetio i drugih akcija i operacija u kojima su sudjelovali za-

jedno s tada već ustrojenim postrojbama Zbora narodne garde. Upozoravajući na nepravedno zapostavljanje uloge Specijalne policije u Domovinskom ratu, Sačić je umjesto zaključka pročitao dio Tuđmanovoga govora s brijunskog sastanka iz srpnja 1995. kada je, među ostalim, i sam istaknuo

njihove dotadašnje zasluge te spremnost i osposobljenost za akcije koje su uslijedile.

O ustroju i djelovanju HRZ-a tijekom 1991. govorio je general zbora Imra Agotić. Istaknuvši da su krenuli od nule, kako u pogledu materijalno-tehničkih sredstava tako i ljudstva, podsjetio je da su mnogi piloti i zrakoplovc iz JNA prešli u redove hrvatskih oružanih snaga. Za potrebe ratnog zrakoplovstva mobilizirali su i aeroskupine te aerostručnjake, a sva imovina Hrvatskog zrakoplovnog saveza stavljena je na raspolaganje ZNG-u. Prisjetio se svojevrsnog fenomena toga doba, koji se i danas često spominje, kada su zrakoplovni entuzijasti poljoprivrednim avionima okupiranom stanovništvu Vukovara dostavljali hranu, a na neprijateljske položaje bacali tzv. bojler bombe, dok je pilot Marko Živković izvidničke zadaće obavljao letećim zmajem. Bili su to hrabri pripadnici 1. samostalnog zrakoplovnog voda Osijek u sastavu tamošnjeg zapovjedništva, a osnivanjem zbornih područja ustrojene su i prve zrakoplovne eskadrole. Dakako, nemoguće je bilo ne sjetiti se i Perešinovog preleta MiG-om iz Bihaća u Klagenfurt, a nekoliko mjeseci kasnije sličan su pothvat poduzeli još neki hrabri piloti.

Kako je to izgledalo u redovima HRM-a potkraj ratne 1991., ispričao je umirovljeni admiral Vid Stipetić. Istaknuvši da "HRM ne svojata uspjehe ZNG-a i NZ-a", podsjetio je na uspjehe mornaričkih snaga. Kako je rekao, njima se također priključio velik broj pripadnika bivše JRM, ali i civila, a za prvog zapovjednika, poznato je, imenovan je Sveto Letica - Barba. U svom izlaganju nekadašnji zapovjednik HRM-a rekao je da su njegovog prethodnika Barbu u dva navrata pokušali smijeniti, no smatra da je upravo njegova odluka o nenapadanju pripadnika JRM preostalih na Visu i Lastovu do kraja svibnja 1992. spasila mnoge živote na obje strane. Podsjetio je na najvažnije aktivnosti HRM-a tijekom rata, a kao njihovu prvu i jedinu samostalnu operaciju u Domovinskom ratu naveo je razbijanje blokade srednjodalmatinskog područja sredinom studenoga 1991. Posebno je istaknuo ulogu Odreda naoružanih brodova Dubrovnik koji su, iako u samostalnoj režiji, uspjeli organizirati niz proboja pomorske blokade dubrovačke luke radi prevoženja ljudi, hrane, tehnike i drugih sredstava te tako

spasili opkoljeno stanovništvo.

O razlozima ustrojavanja operativnih zona govorio je i stožerni general Anton Tus, koji je kao tadašnji načelnik Glavnog stožera HV-a ujedno dao presjek stanja u Hrvatskoj vojsci potkraj 1991. Podsjetio je na pojedine faze rata, od "balvan revolucije" do ustrojavanja ZNG-a, a za

U sklopu stručnog skupa govorili su tadašnji čelnici operativnih zona, a bilo je riječi i o ustroju i djelovanju HRZ-a i HRM-a te Specijalne policije MUP-a tijekom 1991. godine

prve borbene akcije zaključio je da je bila riječ o organiziranoj pobuni, a ne o ratu, te da su takve diverzije i oružani napadi tražili i oružanu obranu. Osvrnuo se na težišne zadaće GS-a u to vrijeme, a ustrojavanjem operativnih zona, smatra Tus, ukinuti su brojni političko-vojni i stranački sustavi te su podijeljene zone odgovornosti. Kao i govornici prije njega, također je istaknuo važnost Sarajevskog primirja početkom 1992., iako je osobno bio protiv toga budući da je vjerovao kako se prije potpisivanja primirja moglo još dosta toga napraviti, te zaključio da je od tada Hrvatska u sukobu niskog intenziteta, napomenuvši da je tada demobilizirana polovica tadašnjeg sastava HV-a. Svoje izlaganje zaključio je riječima da se vojnički i politički ciljevi često ne podudaraju, što je ujedno bio odgovor generalu Markaču na njegov upit tko je zapovjedio prekid akcije Otkos.

Na kraju skupa u ime organizatora Nazor je zahvalio svim sudionicima te izrazio nadu da će Centar uspjeti prikupiti svu postojeću građu i svjedočenja sudionika iz Domovinskog rata kako bi došli do povijesne istine o tom najvažnijem, ali još uvijek nedovoljno istraženom razdoblju novije hrvatske povijesti. ■

Godina okruglih obljetnica s "krunom" u Rigi

Pripremio Domagoj VLAHOVIĆ, Foto: Arhiva HVG-a

Siječanj

- Primopredaja Zapovjedništva ZIO HKoV-a, novi zapovjednik brigadni general Josip Stoković
- U MORH-u održana tiskovna konferencija o stanju u Oružanim snagama

- Službenom primopredajom 3. siječnja hrvatski general bojnik Dragutin Repinc preuzeo dužnost zapovjednika UNMOGIP-a
- U Zagrebu održana Srednja planska konferencija međunarodne vježbe "Combined Endeavor 2006."

Veljača

- Redovna rotacija u ISAF-u, u Afganistan upućen VII. hrvatski kontingent

- Ministar obrane Berislav Rončević primio zamjenika glavnog tajnika NATO-a Alessandra Minuta-Rizzu
- U ZZIO-u provedena združena simulacijska

vježba "Neratne operacije CAX 06"

Ožujak

- Obilježena 5. obljetnica Središta za međunarodne vojne operacije
- Treće mjesto hrvatskih specijalaca na svjetskom vojnom prvenstvu u Njemačkoj
- Desetogodišnjica eskadrile helikoptera 93. zrakoplovne baze "Zemunik"

- U Splitu održana četverodnevna višenacionalna vježba "ARIEX 06"
- Na Plitvicama obilježena 15. obljetnica pogibije prvog hrvatskog redarstvenika Josipa Jovića

Travanj

- Vojna vježba "Sunj 2006." hrvatskih snaga deklariranih za mirovne misije NATO-a
- Ministru Rončeviću u Slovačkoj uručena nagrada "Vojensky čin" u kategoriji Spašavanje ljudskog života za prošlogodišnje spašavanje slovačkog turista na Jadranu
- Hrvatska vojska angažirana u obrani od poplava na vukovarskom području
- U zrakoplovnoj bazi "Lučko" održana pokazna vježba "Borbeno traganje i spašavanje 2006"

- Ministar obrane Češke Republike Karel Kuhn u službenom posjetu Hrvatskoj
- Sastanak ministara vanjskih poslova i obrane zemalja potpisnica Američko-jadranske povelje A3 i baltičkih država na Brijunima
- U Šibeniku održano 3. međunarodno stručno savjetovanje o humanitarnom razminiranju
- U velalučkom brodogradilištu porinut prvi hrvatski protuminski brod LM-51 Korčula

- Iznad Istre i sjevernog Jadrana održana bilateralna vojna vježba hrvatskog i američkog ratnog zrakoplovstva "Jadranski mač 06"
- U Kninu obilježena 15. obljetnica legendarne 4. gardijske brigade

Svibanj

- Proslava 11. obljetnice vojno-redarstvene akcije Bljesak u Okučanima
- Izaslanstvo MO-a Kraljevine Danske na čelu s ministrom Sorenom Gade u posjetu MORH-u
- Ministar Rončević u posjetu Republici Estoniji
- U organizaciji Kluba vojnih izaslanika u RH u

Zagrebu održan dobrotvorni bal

- U Petrinji obilježena 15. obljetnica 2. gardijske brigade *Gromova*
- Austrijski ministar obrane Gunther Platter u MORH-u
- 350. VoB provela prvi tečaj za dubinske izvidnice i dvostranu taktičku vježbu "Delnice 06"
- Hrvatski vojnici, policajci i vatrogasci na 48. međunarodnom vojnom hodočašću u Lourdes
- Američki nosač zrakoplova USS Enterprise u Splitu, tom prilikom dodijeljena američka Medalja časti umirovljenom pukovniku HV-a Srećku Hercegu, potomku američkog junaka Petra Hercega Tomića

- Svečano postrojavanje pripadnika HV-a i policije na stadionu u Kranjčevičevoj prigodom obilježavanja 15. obljetnice OSRH

Lipanj

- U Vukovaru svečano promovirani polaznici vojnih škola OSRH-a
- Ministar Rončević na sastanku ministara obrane euroatlantskog partnerskog vijeća u Bruxellesu
- Pred obalom Ancone održana velika međunarodna mornarička vježba "Adrion 2006." uz sudjelovanje broda HRM-a Faust Vrančić
- Svečano obilježena 15. obljetnica ustrojavanja zaagrebačkih ratnih zapovjed-

ništava i postrojbi HV-a i MUP-a

- Na vojnom poligonu "Gašinci" održana vježba postrojbi Nacionalne garde Minnesote i HKoV-a "Guardex 06"
- Bojna za specijalna djelovanja na međunarodnoj NATO/PzM vježbi "Adriatic Eagle 06" u Albaniji
- Treće regionalno i Šesto prvenstvo OSRH u vojničkom petoboju u Zagrebu

Srpanj

- U Afganistan otputovao novi kontingent pripadnika OSRH
- U MORH-u zaključen ugovor s ruskom tvrtkom "Rosoboronexport" o nabavi helikoptera Mi-171 Sh

- Prigodna svečanost na Visu prigodom 140. obljetnice Viškog boja
- Pješački vod iz 3. korpusa HKoV-a u Minnesoti na zajedničkoj dvadesetodnevnoj obuci s pripadnicima tamošnje Nacionalne garde

Kolovoz

- U Kninu svečano obilježen Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i 11. obljetnica vojno-redarstvene operacije Oluja
- 15. obljetnica 40. brigade veze proslavljena u Samoboru
- U zagrebačkoj vojarni Croatia obilježena 15. obljetnica Vojne policije

Rujan

- Ispraćaj VIII. hrvatskog kontingenta u misiju ISAF

- U Vinkovcima u organizaciji MORH-a i OSRH pod pokroviteljstvom CISM-e održano 32. svjetsko vojno prvenstvo u judu
- U Splitu održan 3. međunarodni NATO/PPF simpozij "Multinacionalne postrojbe vojne policije u međunarodnim operacijama podrške miru"
- Međunarodna NATO konferencija logističara u Cavtatu
- U Splitu obilježena 15. obljetnica Hrvatske ratne mornarice

- U Vukovaru svečano obilježena 15. obljetnica 204. brigade HV-a
- Ministar obrane Republike Litve Juozas Olekas u MORH-u
- Vježba obavještajaca i izvidnika HKoV-a "Mreža '06" na Gašincima
- Hrvatski vojnici na međunarodnoj vojnoj vježbi "Cooperative Lancer 06" u Moldaviji

Listopad

- U Domu HV-a "Zvonimir" obilježena 15. obljetnica osnivanja GS-a OSRH i Dan neovisnosti

- 15. obljetnica Središnjice za elektroničko izviđanje
- Ministar Rončević u službenom posjetu SAD-u i Kanadi
- Hrvatska u Plitvicama drugi put domaćin proširenog sastanka načelnika GS-a OS, zemalja potpisnica Američko-jadranske povelje
- Vježba postrojbi PZO-a "Štit 2006" na poligonu Rt Kamenjak
- Predsjedavajući Vojnog odbora NATO-a kanadski general zbora Raymond Henault u posjetu Hrvatskoj
- Flota HRM-a uspješno provela zahtjevnu taktičku vježbu bojnog topničkog zračnog gađanja na metu Rukavac

Studeni

- Petnaest godina 50. bojne ABKO-a
- Proslava 15. obljetnice izlazenja časopisa *Hrvatski vojnik*
- Ministar Rončević u Bruxellesu na sastanku EU Trojke s ministrima obrane zemalja kandidata za članstvo u EU-u i europskih članica NATO-a
- Dokumentarni film "Križ moje braće" redatelja Darka Dovranića u produkciji HVG-a nagrađen na 17. međunarodnom filmskom festivalu "Vojska i narod" u Braccianu
- 15. obljetnica Časničke škole HKoV-a
- Proslava 15. obljetnice 92. zračne baze Pula
- Obilježena petnaesta obljetnica stradavanja Vukovara i Škabrnje
- U 93. zb Zemunik provedena dvostrana taktička

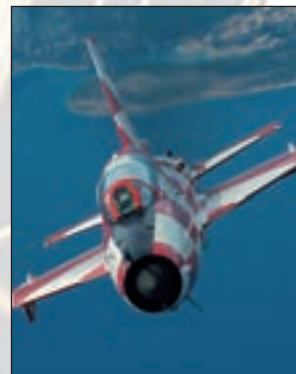
- vježba BSD-a "Skalpel '06"
- Međunarodna računalno podržana vježba "Seesim 06" u Taktičko-simulacijskom središtu
- Ministar Rončević na čelu izaslanstva MORH-a u višednevnom posjetu hrvatskim vojnicima u Afganistanu
- Petnaesta obljetnica 141. brigade proslavljena u Splitu

- Na samitu čelnika država članica NATO-a u Rigi Hrvatskoj dan dosad najjači signal glede nastojanja za članstvom

Prosinac

- Konferencija za novinare u MORH-u, predstavljen obrambeni proračun za 2007. godinu
- Obilježena deseta obljetnica sportske satnije
- Izaslanstvo MORH-a s ministrom Rončevićem na sastanku zemalja A3 u Tirani

- Na Plesu obilježena 15. obljetnica Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane
- Obilježena 15. obljetnica 68. bojne Vojne policije
- Francuski nosač helikoptera Jeanne d'Arc u Splitu ■

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA LJUDSKE RESURSE**

**u suradnji s učilištima
raspisuje
NATJEČAJ**

Za stipendiranje studenata od 1. godine preddiplomskih studija, u statusu kadeta, za stjecanje akademskog naziva prvostupnika, od akademske godine 2007./2008. na:

I. SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

1. Fakultet elektrotehnike i računarstva
- Preddiplomski studij elektrotehnike i informacijske tehnologije (20 kadeta)
- Preddiplomski studij računarstva (5 kadeta)
2. Fakultet strojarstva i brodogradnje
- Preddiplomski studij strojarstva (15 kadeta)
3. Fakultet prometnih znanosti
- Preddiplomski studij aeronautike-vojni piloti (15 kadeta)
- smjer PT (nije određen broj kadeta)
4. Prirodoslovno-matematički fakultet svi smjerovi (nije određen broj kadeta)

II. SVEUČILIŠTE U SPLITU

1. Pomorski fakultet
- pomorska nautika (10 kadeta)
- brodogradnja
2. Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje
• svi smjerovi (nije određen broj kadeta)

UVJETI:
• državljanstvo Republike Hrvatske
• rođen(a) 1987. godine ili kasnije
• upisana 1. godina redovitog studija (u srpnju 2007.) uz plaćanje ili bez plaćanja
• odgovarajući rezultati na pregledu za novake (samo za muškarce)
• ispunjavanje propisanih kriterija za kadeta na temelju psihologijskog ispitivanja i zdravstvenih pregleda

• zadovoljavanje sigurnosnih kriterija
Rok za podnošenje prijava je **9. veljače 2007.** Prijave se podnose uredima za obranu u kojima se kandidati nalaze u evidenciji vojnih obveznika, odnosno po mjestu prebivališta za žene.
Kandidati trebaju dostaviti:
• zamolbu sa životopisom, adresom i brojem telefona
• presliku domovnice, rodnog lista, vojne iskaznice (samo za muškarce)
• presliku svjedodžbe četvrtog razreda srednje škole ili potvrdu o pohađanju razreda
• potvrdu o nekažnjavanju
• potvrdu o upisanom 1. semestru na fakultetu navedenom u natječaju (dostavlja se nakon upisa na fakultet u srpnju 2007.)

Sve potrebne preslike dokumenata nije potrebno ovjeravati kod javnog bilježnika. Nakon završenog odabira kandidata dokumenti se ne vraćaju kandidatima koji nisu ispunili sve potrebne uvjete natječaja. Originalni dokumenti bit će traženi samo od kandidata nakon njihova konačnog odabira. Prednost pri stipendiranju imaju studenti koji upišu fakultete pod rednim brojevima 1., 2. i 3. (prvenstveno studij aeronautike-vojni pilot) na Sveučilištu u Zagrebu te studenti koji upišu fakultet pod rednim brojem 1. na Sveučilištu u Splitu. Informacije u svezi s natječajem mogu se dobiti na:
• www.morh.hr
• uprave i uredi za obranu MORH-a

NATO

NATO Defence College u Hrvatskoj

snimio T. BRANDI

Ministarstvo obrane RH i GS OS-RH ugostili su 14. prosinca predstavnike NATO-ova Defense Collega (NDC) i 77 polaznika "Senior Course 109" iz 34 zemlje koji su u sklopu svog zimskog studijskog putovanja boravili u trodnevnom posjetu Republici Hrvatskoj.

Riječ je o akademskoj instituciji, istraživačkom središtu NATO saveza smještenom u Rimu koje je važan forum za razmatranje političko-vojnih i sigurnosnih pitanja na geostrategijskoj razini, a "Senior Course" NDC-a je međunarodni sigurnosni studij na strategijskoj razini za visoke časnike i visoke državne dužnosnike koji rade na području sigurnosti u ministarstvima vanjskih poslova, pravosuđa, unutarnjih poslova i civilne zaštite. Studijska putovanja se organiziraju kako bi polaznici Senior Coursa dobili uvid u vanjsku, sigurnosnu i ekonomsku politiku, politički sustav te kulturnu baštinu država članica NATO saveza i PjP zemalja, a ovo je prvi put da je NDC u sklopu svojih akademskih programa posjetio Hrvatsku. U ime domaćina visoke goste je pozdravio zapovjednik ZZIO-a general bojnik Mirko Šundov. Uz to što ih je upoznao s organizacijom i aktivnostima ZZIO-a, general Šundov je istaknuo i kako je dosad Senior Course NDC-a pohadalo sedam visokih časnika iz OSRH. S našom obrambenom politikom i reformom naših Oružanih snaga polaznike Senior Coursa upoznao je pomoćnik ministra obrane Igor Pokaz, dok je prezentaciju o našoj vanjskoj politici s osvrutom na NATO i EU održao pomoćnik ministrice vanjskih poslova i europskih integracija i nacionalni koordinator za NATO Pjer Šimunović. Zapovjednik NATO Defense Collega general pukovnik Marc Vankeirsbilck izjavio je kako je za NDC važno posjetiti zemlje PjP pa tako i Hrvatsku da bi se iz prve ruke uvjerali koje napore te države poduzimaju u provedbi reformi važnih za njihovo članstvo u NATO-u i EU-u. "Danas smo slušali izvršne prezentacije pomoćnika ministara o tome kako Hrvatska provodi reforme kojima je cilj približiti je NATO-u i EU-u. To nam je bilo vrlo zanimljivo," kazao je general Vankeirsbilck.

L. PARLOV

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA LJUDSKE RESURSE
PERSONALNA SLUŽBA**

**raspisuje:
INTERNI NATJEČAJ**

**za popunu slobodnih radnih mjesta u
Službi za međunarodnu obrambenu
suradnju**

1. VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA BILATERALU

- Odjel bilaterale

Uvjeti:

- VSS društvenog smjera,
- čin pukovnik,
- završena Zapovjedno-stožerna škola ili odgovarajuća razina vojne izobrazbe,
- 10 godina staža u struci,
- poznavanje jednog svjetskog jezika,
- položen DSI.

2. STRUČNI SAVJETNIK ZA BILATERALU

- Odjel bilaterale

Uvjeti:

- VSS društvenog smjera,
- čin pukovnik,
- završena Zapovjedno-stožerna škola ili odgovarajuća razina vojne izobrazbe,
- 10 godina staža u struci,
- poznavanje jednog svjetskog jezika,
- položen DSI.

3. STRUČNI SAVJETNIK ZA BILATERALU

- Odjel bilaterale

Uvjeti:

- VSS društvenog ili tehničkog smjera,
- čin bojnik,
- završena Zapovjedno-stožerna škola ili odgovarajuća razina vojne izobrazbe,
- 5 godina staža u struci,
- poznavanje jednog svjetskog jezika,
- položen DSI.

Osim navedenih uvjeta za popunu gornjih radnih mjesta od prijavljenih kandidata očekuje se:

- radno iskustvo u međunarodnom okruženju,
- školovanje u inozemstvu i završena Vojno-diplomatska izobrazba (nije uvjet).

Zainteresirani djelatnici koji ispunjavaju navedene uvjete mogu se izravno javiti u Službu za međunarodnu obrambenu suradnju, Zvonimirova 12, Zagreb ili na telefon **4568-833**.

Napominjemo da će navedena radna mjesta biti slobodna s danom **1. siječnja 2007.**

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA OBRAMBENU POLITIKU
SLUŽBA ZA NATO I PARTNERSTVO ZA MIR**

**raspisuje:
INTERNI NATJEČAJ**

za popunu slobodnih radnih mjesta u službi za NATO i Partnerstvo za mir, Odjel vojnog dijela Misije RH pri NATO-u

1. Viši stručni savjetnik,

ustrojbeno mjesto: pukovnik, mjesto službe:

Bruxelles, Kraljevina Belgija

Uvjeti: osobni čin: pukovnik ili kapetan fregate

- VSS - društveni ili tehnički smjer
- zapovjedno i operativno iskustvo
- završena ZSS ili odgovarajuća razina vojne izobrazbe
- znanje engleskog jezika - minimalno 90% ALCPT ili STANAG 3232
- posjedovanje posebnih vojno-stručnih znanja
- 10 godina radnog staža

Glavne zadaće: komunikacije, informacije i nadzor (C3), suradnja s NATO uredom za sigurnost (NOS).

2. Viši stručni savjetnik,

ustrojbeno mjesto: pukovnik, mjesto službe:

Bruxelles, Kraljevina Belgija

Uvjeti: - osobni čin: pukovnik ili kapetan fregate

- VSS - društveni ili tehnički smjer
- zapovjedno i operativno iskustvo
- završena ZSS ili odgovarajuća razina vojne izobrazbe
- znanje engleskog jezika - minimalno 90% ALCPT ili STANAG 3232
- posjedovanje posebnih vojno-stručnih znanja
- 10 godina radnog staža

Glavne zadaće: logistika, naoružanje, praćenje rada Vojnog odbora NATO-a i praćenje sudjelovanja OSRH u operacijama.

3. Vozač - osiguranje,

ustrojbeno mjesto: stožerni narednik- jedan izvršitelj, mjesto službe: Bruxelles, Kraljevina Belgija

Uvjeti: - osobni čin: stožerni narednik

- SSS društvenog ili tehničkog smjera
- znanje engleskog jezika
- sposobnost i iskustvo upravljanja osobnim vozilom više klase.

Upućivanje imenovanih u Bruxelles je do 20. kolovoza 2007. sa stupanjem na dužnost od 1. rujna 2007. Prijave s dokazima za ispunjavanje gore navedenih uvjeta potrebno je dostaviti do **5. siječnja 2007.** na adresu: Ministarstvo obrane, Služba za NATO i Partnerstvo za mir, Zvonimirova 12/II, 10 000 Zagreb. Dodatne informacije mogu se dobiti na telefon **01/4568-746** ili **01/4568-099.**

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA LJUDSKE RESURSE
PERSONALNA SLUŽBA**

**raspisuje:
INTERNI NATJEČAJ**

za odabir kandidata za vojnodiplomatske dužnosti

1. vojni izaslanik u Republici Makedoniji

uvjeti: - osobni čin: pukovnik brigadir

- VSS
- završena Zapovjedno-stožerna škola
- engleski jezik STANAG 2222
- 10 godina radnog staža

2. vojni izaslanik u Helenskoj Republici

uvjeti: - osobni čin: pukovnik brigadir

- VSS
- završena Zapovjedno-stožerna škola
- engleski jezik STANAG 3333
- 10 godina radnog staža

3. vojni izaslanik u Republici Turskoj

uvjeti: - osobni čin: pukovnik brigadir

- VSS
- završena Zapovjedno-stožerna škola
- njemački jezik STANAG 3333
- 10 godina radnog staža

4. vojni savjetnik u Misiji RH pri OESS-u

uvjeti: - osobni čin: pukovnik brigadir

- VSS
- završena Zapovjedno-stožerna škola
- engleski jezik STANAG 3333
- 10 godina radnog staža

Posebna stručna znanja poželjna kod odabira kandidata pod rednim brojem 1., 2., 3., 4:

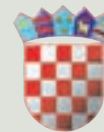
- Vojnodiplomatska škola MORH-a
- Diplomatska akademija MVPEI-a
- Završena Zapovjedno-stožerna škola
- Međunarodni tečajevi iz područja diplomacije
- Radno iskustvo na poslovima međunarodne obrambene suradnje.

Odlazak na dužnosti u navedene zemlje predviđa se tijekom 2007., a nakon odabira kandidati moraju biti spremni sa svojom obitelji provesti na službi u inozemstvu oko četiri godine.

Prijave s dokazima za ispunjavanje uvjeta zainteresirani kandidati iz ustrojstvenih cjelina MORH-a mogu dostaviti na adresu:

Ministarstvo obrane RH, Uprava za ljudske resurse, Personalna služba, Stančićeva 6, 10000 Zagreb a zainteresirani kandidati iz ustrojstvenih cjelina GS-a OSRH prijave s dokazima mogu dostaviti na adresu: Glavni stožer OS RH, Personalna uprava, Bauerova 35, 10 000 Zagreb

Rok za podnošenje prijava je do **31. prosinca 2006.** Za eventualne upite u svezi s natječajem, zainteresirani kandidati mogu se obratiti na telefon **01/4568-553.**

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA MATERIJALNE RESURSE
SLUŽBA ZA UGOVARANJE I NABAVU**

**raspisuje:
INTERNI NATJEČAJ**

za popunu slobodnih ustrojbenih mjesta u Službi za ugovaranje i nabavu:

1. Viši stručni savjetnik za pravne poslove

- VSS, Pravni fakultet
- 10 godina radnog iskustva
- položen DSI
- poznavanje engleskog jezika
- 1 izvršitelj

2. Stručni savjetnik za robe i usluge tehničke i prometne struke

- VSS, tehnički ili ekonomski smjer
- 5 godina radnog iskustva
- položen DSI
- 1 izvršitelj

3. Stručni savjetnik za telekomunikaciju i elektroničku opremu i materijal

- VSS, ekonomski ili elektrotehnički smjer
- 5 godina radnog iskustva
- položen DSI
- 1 izvršitelj

4. Stručni savjetnik za projektnu i tehničku dokumentaciju

- VSS, arhitektonski ili građevinski smjer
- 5 godina radnog iskustva
- položen DSI
- 1 izvršitelj

5. Stručni suradnik za informatičku i uređsku opremu i materijal, grafičke usluge, tiskalice i tisak

- VSS, ekonomski ili informatički smjer
- vježbenički staž - 16 mjeseci
- 1 izvršitelj

6. Stručni suradnik za opskrbna sredstva i opremu

- VSS, ekonomski ili tehnički smjer
- vježbenički staž - 16 mjeseci
- 1 izvršitelj

7. Stručni suradnik za izgradnju vojnih i drugih objekata

- VSS, građevinski ili ekonomski smjer
- vježbenički staž - 16 mjeseci
- 1 izvršitelj

Natječaj je otvoren do **29. prosinca 2006.**

Za sve informacije u vezi s natječajem kontakt telefon je **4567-650.**

Zaštitna mreža X-Net za američku vojsku

BRITANSKA tvrtka QinetiQ sklopila je ugovor s američkom vojskom o dostavi veće količine zaštitnih zaustavnih mreža X-Net. Riječ je o sustavu namijenjenom brzom i učinkovitom zaustavljanju automobila. Mreža X-Net se pokazala kao vrhunski proizvod sposoban brzo i sigurno zaustaviti automobil. Dosad je prodano više od 2000 kompleta X-Neta. Najveći korisnik je britanska, ali i druge vojske. Rabe se najčešće na mobilnim ili stacionarnim kontrolnim točkama za nadzor protoka vozila. Pogodna je za mirovne misije te za brzo pojačanje zaštite važnih objekata tijekom pojačane terorističke prijetnje.

X-Net će za američku vojsku nositi ime Vehicle Lightweight Arresting Device (VLAD), a planirana je nabava do 2000 sustava godišnje.

VLAD/X-Net je prijenosni uređaj sposoban potpuno zaustaviti osobna i srednja komercijalna vozila, u

prosječno 75 metara, neovisno ima li vozilo obične ili run flat gume. Mreža se razvuče na pod pred nadolazeće vozilo, kad vozilo prođe preko nje omata se oko kotača i osovina te onemogućava daljnje okretanje kotača i zaustavlja vozilo. Vozač i putnici nisu ozlijeđeni, a svaki pokušaj daljnje vožnje jednostavno nije fizički moguć jer su kotači potpuno "zapatljani" u mrežu i svako pokretanje samo još više namata mrežu.

X-Net mreža je prvo stekla zadovoljne korisnike u vojnim krugovima, ali je brzo interes pokazala policija i druge slične službe. Policiji je vrlo korisna jer omogućava brzo i jednostavno zaustavljanje prijestupnika koji bježe u vozilima. Što je najvažnije smanjit će se i štete jer su takve potjere često prouzroko-

le dosta "kolateralne" štete na prometnicama i ozljede bjegunaca.

Srce X-Neta je Dyneema, vrlo jako polietilensko vlakno od kojeg je mreža satkana. Prevučena je posebnim materijalom kako bi bila maksimalno savitljiva pa može apsorbirati golemu količinu topline i trenja dok se omata oko kotača i osovina u vožnji.

M. PETROVIĆ

AgustaWestland Grand na poljskom natječaju

jim dizajnom ponajviše usmjerena na EMS potrebe. Navode kako su u oblikovanju unutrašnje ergonomije transportnog prostora nastojali sjediniti iskustva i potrebe europskih, sjevernoameričkih i austr-

alskih medicinskih službi. To se posebice odnosi na znatno smanjene vibracije, lakši pristup unutrašnjosti helikoptera, lakši smeštaj nosila s pacijentima, bolji razmještaj za medicinsku opremu čime je znatno olakšano medicinskom osoblju zbrinjavanje pacijenata tijekom leta.

AgustaWestland Grand pogone dva turbovratilna motora PW207C, svaki jakosti 466 kW, opremljeni FADEC sustavom zahvaljujući kojima se helikopter može ponositi svojim *hot and high* odli-

kama, odnosno pomoću kojih AgustaWestland Grand može postići maksimalnu brzinu od 311 km/h. Naručitelj helikoptera može birati između dva paketa avionike: Rockwell Collins Proline II i Honeywell King Silver Crown - Garmin, a pilotska kabina može biti opremljena i NVG sustavom. U EMS inačici AgustaWestland Grand može ponijeti do dva nosila s pacijentima, dok u transportnoj konfiguraciji može prevesti do šest osoba.

I. SKENDEROVIĆ

TVRTKE PZL-Swidnik i AgustaWestland objavile su početkom prosinca kako će zajednički nastupiti na natječaju poljskog ministarstva zdravstva, na temelju kojeg se kani nabaviti 23 helikoptera za potrebe EMS (Emergency Medical Service) službu. Poljski PZL-Swidnik s AgustaWestlandom uspješno surađuje više od deset godina u proizvodnji helikoptera AgustaWestland Grand, A119 Koala, A109 Power, A109 LUH i AW139.

Helikopter AgustaWestland Grand je nova, unutrašnjim prostorom dulja inačica helikoptera AW109 i svo-

Oklopni prijevoz

NJEMAČKA je vojska od tvrtke EADS odlučila nabaviti zaštitni prijevozni sustav TransProtec. Riječ je o nabavi 12 sustava koji će se postaviti na kamion MAN Multi A3 FSA, a u njemačkoj vojsci nosi naziv MuConPers (Multifahiger Container für die Personenbeforderung - višenamjenski kontejner za prijevoz osoba).

Europska tvrtka EADS, u suradnji s njemačkom tvrtkom Krauss-Maffei Wegmann razvila je zaštitni sustav za prijevoz osoblja u kriznim područjima. Riječ je o oklopljenom kontejneru TransProtec koji se postavlja na kamion odgovarajuće nosivosti. Poseban sustav omogućava brzo postavljanje i uklanjanje kontejnera s kamiona.

TransProtec nudi optimalnu zaštitu od napada eksplozivnim napravama, pješačkim oružjem, minama i NKB sredstvima. Osim zaštite put-

nicima osigurava visoki stupanj komfora i ergonomije tijekom putovanja. Može primiti 20 putnika s opremom, a moguća je i posebna ambulatna inačica za siguran prijevoz više ranjenika i pratećeg medicinskog osoblja.

Namijenjena je ponajprije za razne međunarodne operacije koje se provode u nestabilnim područjima. U takvim je operacijama osobit problem prijevoz osoblja, vojnog i civilnog jer je prijevoz klasičnim autobusima sigurnosno problematičan a prijevoz manjim oklopnim vozilima nepraktičan ako treba prevesti veći broj ljudi. To osobito dolazi do izražaja kod rotacije osoblja i smje-

ne kontingenata kad u kratkom razdoblju treba prevesti veći broj osoba.

TransProtec je zamišljen i izveden tako da brzo, sigurno i udobno preveze veći broj osoba u sigurnosno osjetljivim područjima. Njemačka je savezna agencija za obrambenu tehnologiju i nabavu BWB dosad nabavila tri TransProteca.

M. PETROVIĆ

EADS

Predstavljen modernizirani A-10C

U AMERIČKOJ zrakoplovnoj bazi Davis-Monthan, u američkoj Arizoni, potkraj studenoga javnosti je službeno predstavljena nova modernizirana inačica jurišnika A-10C Thunderbolt II. Modernizacija borbenog aviona koji se u operativnoj službi nalazi više od trideset godina obavljena je u sklopu Precision Engagement programa i predstavlja dosad najvažniji paket modernizacije tog jurišnika čime se u konačnici želi produžiti operativna iskoristivost te platforme do 2020. godine.

Prema riječima predstavnika USAF-a tri su ključne nove odlike koje su se htjele postići programom modernizacije, a to su: povećana ubojitost aviona pri napadu na protivničke ciljeve, znatno viša razina izdržljivosti aviona u odnosu na

protivničku paljbu te mogućnost djelovanja po protivničkim ciljevima s veće udaljenosti. U kabini aviona najznačajnija poboljšanja provedena su ugradnjom dva velika višefunkcijska LCD prikaznika u boji, odnosno ugradnjom novog HOTAS (*hands on throttle and stick*), čime se željelo pilotu olakšati preglednost situacije, posebice u zoni djelo-

vanja, odnosno olakšati radno sučelje (pilot - avion) tako da svi bitni funkcijski parametri za upravljanje avionom, senzorskim i oružnim sustavima budu na dohvat ruke pilotu, odnosno u sklopu HOTAS-a. Također, jedna od značajnijih odlika modernizacije Thunderbolta je integriranje potpuno novog paketa senzorske opreme što se posebice

odnosi na ciljnički podvjesnik nove generacije (čime se između ostalog omogućava zahvat protivničkih ciljeva sa znatno veće udaljenosti bez žrtvovanja preciznosti), novog data link sustava, novi komunikacijski sustav, te mogućnost nošenja projektila zrak - zrak i zrak - zemlja nove generacije.

I. SKENDEROVIĆ

Nove lake haubice za američku vojsku

POTKRAJ listopada američka je kopnena vojska (US Army) primila prvih 18 lakih haubica M777 kalibra 155 mm. Nove su haubice ušle u sastav 2. divizijuna 11. topničke pukovnije smještene u vojnoj bazi Schofield na Havajima. Taj je divizijun dosad bio naoružan haubicama M119 kalibra 105 mm. U američkoj kopnenoj vojsci smatraju kako je s novom haubicom M777 kraljica bojišta načinila golemi skok naprijed.

M777 je najnovija laka vučena haubica koju zajedno nabavljaju američka kopnena vojska i marinski korpus.

U kopnenoj su vojsci ponajprije namijenjene za raspoređivanje u Stryker brigade. Program vodi združeni ured, a proizvode se u pogonu tvrtke BAE Systems u američkom gradu Hattiesburgu.

Nova je haubica prvo serijsko oružje u kojem se rabi titan u većim količinama kako bi se smanjila težina cijelog sustava. Tako je M777 čak tri tone lakši od haubice M198 koju zamjenjuje u postrojbama kopnene vojske i marinaca. Tako je znatno povećana mobilnost, taktička i strategijska, uz zadržavanje dobrog dometa i preciznosti.

US Army

Sustav M777 je potpun tek uz primjenu naprednog streljiva kao što je npr. novi projektil Excalibur. Novo streljivo omogućava vrlo precizno djelovanje s tek nekoliko projektila. M777 je sustav koji po masi odgovara haubici kalibra 105 mm ali nudi potpunu operativnu i paljbenu učinkovitost znatno jačeg kalibra 155 mm.

M. PETROVIĆ

Prikazan međunarodni LCS projekt

TVRKA Lockheed Martin prikazala je novu inačicu svog projekta ratnog broda za priobalnu borbu (LCS - Littoral Combat Ship) namijenjenog izvoznom tržištu na izložbi Euronaval u Parizu 26. listopada ove godine.

Iako se platforma trupa novog projekta broda temelji na 115,5 metara dugom jednotrupnom ratnom brodu za priobalnu borbu koji se trenutno gradi za američku ratnu mornaricu, voditelj programa izvozne inačice poznate pod kraticom LCS-I (Littoral Combat Ship International) izjavio je kako novi projekt predviđa veće mogućnosti višenamjenskog djelovanja nego inačica namijenjena američkoj mornarici a očituje se u ugradnji novih radara i borbenih sustava. Inači-

ca namijenjena američkoj mornarici osnovana je na izmjenjivim modulima namijenjenim specijalnim operacijama i zadaćama dok je međunarodno tržište pokazalo potrebu za brodom koji ima više ugrađenih višenamjenskih mogućnosti za čitav raspon različitih zadaća.

Projekt prikazanog ratnog broda za priobalnu borbu bio je opremljen višenamjenskim radarom za motrenje

SPY-1F koji je ugrađen na norveške fregate klase Fridtjof Nansen. Istaknuto je kako prikazani radarski sustav nije jedina moguća opcija već postoji mogućnost ugradnje nekih drugih inačica radara. Nadalje, velike površine i otvorenu arhitekturu moguće je prilagođavati specifičnim potrebama naručitelja. Prikazani projekt opremljen je sustavom za vertikalno lansiranje Mk 41 koji je smješten na krmenom dijelu nadgrađa te na pramčanoj sekciji broda s različitim topovima malog i srednjeg kalibra. Inačice kojima je moguće opremiti brod su Raytheon Phalanx protuzračni sustav za borbu izbliza, Rheinmetall Millennium top kalibra 35 mm te top kalibra 57 mm tvrtke BAE Systems (kojim

je opremljena američka inačica broda) ili glavni top kalibra 76 mm. Fleksibilnost opreme i glavnog naoružanja isključivo će ovisiti o specifičnim zahtjevima naručitelja. Moguća cijena takvog broda nije iskazana, no cijena američke inačice broda od 220 milijuna dolara (bez naoružanja) poslužiti će kao vodič pri formiranju konačne cijene.

Interes za takvim ratnim brodom pokazalo je dvadesetak mogućih međunarodnih naručitelja, među kojima se najviše ističu Izrael i Saudijska Arabija. Trenutačno, Izrael sudjeluje u izradi studije izvodljivosti ratnog broda za priobalnu borbu, vrijedne 5 milijuna dolara, čiji se završetak očekuje potkraj ove godine dok se Saudijska Arabija nalazi u fazi početnih pregovaranja.

Moguća strategija gradnje navedenih brodova za međunarodne kupce bila bi gradnja u brodogradilištima izvan granica SAD-a jer je na domaćem terenu moguće izvesti gradnju u samo dva brodogradilišta - Marinette Marine i Bollinger. Cilj je postići gradnju tri broda za priobalnu borbu u jednoj godini što će biti ostvarivo nakon iskustva pri gradnji prvog američkog LCS broda klase Freedom u brodogradilištu Bollinger.

M. PTIĆ GRŽELJ

DCN-ova mala obalna podmornica

FRANCUSKA brodograđevna grupa DCN otkrila je koncept nove jeftine male podmornice namijenjene obalnom djelovanju a cilja potrebe onih mornarica koje razmatraju nadopunu podmorničkih kapaciteta ili mornarica koje prvi put nabavljaju podmornice. Projekt podmornice označen je kao SMX-23 a prvi put je javno prikazana tijekom izložbe Euronaval u Parizu od 23. do 27. listopada ove godine.

U skladu s izjavom glavnog projektanta Jeana Gauthiera projekt SMX-23 podmornice zamišljen je kao odgovor na tržišne zahtjeve za robusnom, cjenovno prihvatljivom i održivom podmornicom koja ima mogućnost izvođenja čitavog raspona priobalnih obrambenih zadaća. Iako su prilikom projektiranja te podmornice stručnjaci DCN-a bili

svjesni činjenice kako su mnoge svjetske mornarice primamljene značajkama konvencionalnih podmornica raspona istisnina od 1400 do 1800 tona isto tako su bili svjesni manjka financijskih ili tehničkih mogućnosti djelovanja podmornicama tolike vrijednosti i kompleksnosti. Pristup stručnjaka DCN-a bio je temeljen na projektiranju znatno manje podmornice koja se može izgraditi

za pola cijene konvencionalne podmornice, a kao idealno rješenje namijenjena bi bila mornaricama koje nemaju iskustva u podmorničarstvu ili onim mornaricama koje imaju vrlo mala financijska sredstva namijenjena podmorničkom djelovanju.

Glavne značajke SMX-23 podmornice su duljina 48,8 metara te podvodna

istisnina 855 tona. Podmornica dvostrukog trupa imala bi mogućnost podvodne plovidbe do 60 sati pri brzini 4 čvora. Doplov, uz brzinu plovidbe 8 čvorova iznosi 1850 nautičkih milja dok uz brzinu 4 čvora doplov podmornice raste na 3000 milja. Prema tvrdnjama tvrtke DCN posada će se sastojati od 19 članova uz mogućnost obuke dodatna dva člana. Najveća autonomija po zadaći može iznositi do 15 dana.

U skladu s izjavama glavnog projektanta, SMX-23 podmornica je projektirana za vrlo preciznu navigaciju plitkim vodama s mogućnošću provođenja nadzora dok "leži" na dnu mora. Naoružana je teškim torpedima i/ili protubrodskim projektilima

koje nosi u šest torpednih cijevi smještenih u pramčanom dijelu.

M. PTIĆ GRŽELJ

Estonija nabavlja Mistral 2

bava Mistral 2 sustava je njihov prvi suvremeni PZO sustav koji ujedinjuje nabavu suvremenog pokretnog radarskog sustava, suvremenog komunikacijskog sustava, uz vrlo učinkovite projektele zemlja - zrak. Kao jedan od glavnih motiva ove nabave je opremanje estonske 1. pješačke brigade čije je ustrojavanje i opremanje u tijeku, odnosno interoperabilnost estonskih oružanih snaga u sklopu NATINEADS (NATO Integrated and Extended Air Defence System) okruženja.

Mistral 2 je sustav kratkog dome-

ta, potpuno samostalan nakon lansiranja, uz visoku razinu preciznosti (do 93% uspješnosti pogađanja zahvaćenog cilja), mogućnost zahvata različitih ciljeva s vrlo malim infračvenim potpisom na vrlo malim visinama i udaljenostima. Maksimalni domet Mistrala 2 je 6,5 km, a maksimalna brzina koju može postići je 2,7 Macha, a projektil ima pasivni IC sustav navođenja.

Sustave Mistral 1 i Mistral 2 rabi 25 europskih zemalja, 8 zemalja iz pacifičkog dijela Azije, 4 bliskostočne zemlje, te 5 zemalja Južne Amerike.

I. SKENDEROVIĆ

O električnoj energiji

Gotovo dvije milijarde ljudi diljem svijeta nema pristup električnoj energiji i taj će se problem pogoršavati rastom populacije. Globalno oslanjanje na fosilna goriva i velike hidroelektrane ostat će trend bar do 2020. godine, ali to neće biti dovoljno za zadovoljavanje rastućih potreba čovječanstva. Cilj je ovog članka prikazati stanje u svijetu, koje je postojeće u odnosu na sve vrste energija, te projekciju na budućnost.

— Ankica ČIŽMEK —

Život na Zemlji nastao je i opstao milijunima godina zahvaljujući pogodnim klimatskim uvjetima. Klima se može promatrati kao obnovljivi resurs kojemu je energetska komponenta energija sunca, a materijalna komponenta su oceani kao rezervoari za vodu. Energija sunca potiče kruženje vode na Zemlji i time omogućava život. Tamo gdje nema vode, nema ni kvalitetnog života, npr. u pustinjama. Klimatske promjene na zemlji dostigle su takvu razinu da se može govoriti o klimatskoj krizi. Vizija izlaska iz te krize je vrlo jasna i to je povratak

na manje štetne izvore energije. No, lobiji koji zagovaraju daljnju uporabu fosilnih goriva i nuklearne energije daleko su premoćni na tržištu energije i trenutačno nema nikakvih naznaka usporavanja potrošnje "prljavih" izvora energije. Takav pristup mogao bi u budućnosti znatno promijeniti klimu, a time bi život klimatski osjetljivih biljaka i životinja bio ugrožen. Budući da sve vrste žive u prirodnoj ravnoteži to bi utjecalo na cijeli biološki sustav Zemlje. Da bi se izbjegla takva budućnost Zemlje, neke države počele su poticati programe štednje energije i prelazak

na "čiste" izvore energije. Globalno gledano za sada nema velikog napretka u tome, jer je količina energije dobivena na taj način zanemariva prema energiji dobivenoj od fosilnih goriva i nuklearnih elektrana.

Za lakšu usporedbu energetske vrijednosti različitih goriva rabi se British Thermal Unit (btu). 1 btu je energija potrebna da se 1 funtu (1 pound = 0,4536 kg) vode zagrije za jedan stupanj fahrenheit ($1^{\circ}\text{F} = 0,5556^{\circ}\text{C}$). ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Satelitska mikrorevolucija (II. dio)

Danas je moguće na komercijalnom tržištu kupiti usluge raznih satelita. Nekada privilegija samo supersila, danas su podaci iz svemira dostupni svakom tko ima potrebu za njima, i naravno novac za platiti

— Pripremio Marijo PETROVIĆ —

Jedna važna značajka satelita Eros je da ne sadrže kritične američke tehnologije, pa tako američka vlada više nema kontrolu nad sustavom - oni ga ne mogu isključiti iznad nekih područja ili inzistirati na vremenu kako bi pregledali prikupljeni materijal prije nego ga proslijede.

Razultat je toga da Izrael može uspostaviti nacionalnu ISTAR sposobnost na komercijalnoj razini. Sateliti ne pripadaju izraelskoj vladi nego tvrtki ImageSat International NV, koja ima sjedište na Nizozemskim Antilima i u vlasništvu je IAI, Elbit i ostalih američkih i europskih investitora.

Tržište ImageSata organizira slikovne usluge u različitim segmen-

tima. Satelitski operativni partner (SOP) je samostalni operator na satelitu iznad definiranog geografskog područja, koje se može protezati 2000 kilometara od SOP-ove zemaljske postaje. SOP ima potpunu slobodu za davanje zadaća satelitu iznad njegove regije i može promijeniti zadaće za manje od 30 minuta prije svakog prolaza, a slike se prebacuju korisniku u realnom vremenu. SOP aranžman je siguran, a tvrtka navodi kako nitko ne zna na koji cilj korisnik gleda, pa čak ni ImageSat koji i nema pristup na slike sa satelita. Mi ih ne arhiviramo, mi ih nemamo - navodi tvrtka.

Fleksibilnija i jeftinija opcija je ekskluzivni prelet na zahtjev

(EPOD), koji pak nudi sve ali na odabranim preletima koji su definirani vremenski i prostorno. Usluga s prioritetom (PAS) omogućuje korisniku prioritet nad ostalim korisnicima, izvan ekskluzivnih područja SOP korisnika, te ekskluzivni pristup ka određenim slikovnim materijalima. ImageSat već ima SOP i PAS mušterije, EPOD je nova ponuda, a tvrtka naglašava kako postoje zahtjevi i za treći satelit.

Izraelska vlada je jedan SOP za područje Bliskog istoka. Kao rezultat, oni imaju ekskluzivni, puni vremenski pristup na satelite Eros unutar svojeg područja od interesa. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Džepno topništvo

Uz najsvremenije sustave za kontrolu paljbe minobacači osiguravaju značajnu vatrenu moć desetinama, vodovima i satnijama, čineći ih manje ovisnim o topničkoj i/ili zračnoj potpori

Pripremio Siniša RADAKOVIĆ

Gotovo istovjetno kako su minobacači dugo bili u sjeni klasičnog topništva tako su i laki minobacači kalibra 60 i 81 milimetara dugo vremena bili zapostavljeni u odnosu na one kalibra 120 mm. Neke vojske, kao što je Njemačka, rabe isključivo minobacače kalibra 120 mm. No, najnovije su borbene operacije pokazale da su i minobacači manjih kalibara itekako učinkoviti.

Koalicijske snage predvođene Sjedinjenim Američkim Državama raspoređene u Afganistanu i Iraku posljednjih su godina itekako postale svjesne vrijednosti minobacača kalibra 60 i 81 milimetara. Zbog toga su i američka kopnena vojska i marinci počeli ulagati u razvoj novih minobacača, streljiva i sustava za kontrolu paljbe. U globalnom ratu protiv terorizma minobacači su se dokazali

kao pouzdano, pokretljivo i ubojito oružje. U planinskim područjima Afganistana minobacači se prenose helikopterima ili vozilima na pozicije do kojih klasično topništvo ne može doći, te tako bitno povećavaju vatrenu moć postrojbi. I u uličnim borbama u Iraku, kao što su 2004. bile borbe u Falluji, minobacači su često bili "oružje odabira", posebice u situacijama kad su se zapovjednici skanjivali pozvati blisku potporu iz zraka ili klasičnog topništva jer su se operacije izvodile u gusto napučenim gradskim područjima u kojima oružje velike razorne moći stvara više štete nego koristi.

Nakon okončanja operacije "Iraqi Freedom" 2003. američka "3 Armored Cavalry Regiment" izvijestila je da su se minobacači pokazali i kao izvrsno oružje za uzvraćanje paljbe. I

dok su se haubice kalibra 155 mm mogle rabiti za ciljeve udaljene minimalno tri kilometra (većina je napada dolazilo sa znatno manje udaljenosti) samo su minobacači kalibra 120 i 81 milimetar mogli uspješno odgovoriti na neprijateljsku paljbu. Uporaba minobacača u borbama na blizinu omogućila je da se topništvo većeg kalibra uporabi za "pokrivanje" bojišta.

Izvješća drugih postrojbi navode da su se minobacači kalibra 60 mm pokazali kao razorno oružje za ciljeve na malim udaljenostima, ali i kao izvrsno sredstvo za označavanje ciljeva za blisku zračnu potporu. Zaključak je da su minobacači kalibra 60 mm i dalje najbolje oružje za pješачku satniju. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Tržište helikoptera

U idućih deset godina prodaja svih proizvođača helikoptera trebala bi porasti na ukupno 81 milijardu američkih dolara

Pripremio Domagoj MIČIĆ

Sa sve više ratova koje vojske vode daleko od matičnih država i sve razornijim prirodnim katastrofama raste i potražnja za vojnim i paravojnim helikopterima. Zbog toga njihovi proizvođači uživaju u najvećoj prodaji u posljednjih nekoliko desetljeća. U Europi nova generacija helikoptera ulazi u serijsku proizvodnju, dok su u Sjedinjenim Američkim Državama u tijeku modernizacije kojima se žele produžiti operativni vijekovi njihovih helikoptera. U Rusiji je upravo izvoz omogućio preživljavanje tamošnjih proizvođača helikoptera i omogućio im razvoj novih proizvođača koji su na tržištu ili će se tamo vrlo brzo naći.

Početkom 2006. jedan od najvećih proizvođača helikopterskih motora, britanska tvrtka Rolls-Royce, pred-

vidjela je da će od 2006. do 2015. tržište "progutati" gotovo 5170 vojnih helikoptera. Tome se treba dodati i 560 helikoptera koji će proći opsežan program modernizacije. Sve skupa daje vrijednost poslova od čak 81 milijardu američkih dolara. Ista je tvrtka predvidjela stalan rast prodaje helikoptera u idućih deset godina, tek nešto manji od pet posto, i to pod uvjetom da će se sadašnja flota vojnih helikoptera samo obnoviti, što znači bez njezinog povećanja. Tvrtka Frost&Sullivan predvidjela je da će samo europsko tržište helikoptera od 2006. do 2015. vrijediti 26 milijardi američkih dolara.

Veliki zahtjevi

Povećani zahtjevi uporabe u Afganistanu i Iraku, iskustva stečena

nakon velikog tsunamija koji je 2004. zahvatio države Indijskog oceana i katastrofalnog potresa koji je 2005. opustošio dijelove Pakistana, pokazali su svu fleksibilnost helikoptera i njihovu uporabljivost. Zahvaljujući i tim iskustvima povećala se potražnja za višenamjenskim helikopterima koji će moći obavljati i borbene i transportne zadatke. Za tu namjenu najbolji su srednji i teški transportni helikopteri kao što su AgustaWestland EH101, Boeing CH-47, NH Industries NH90 i Sikorsky UH-60. Ti se helikopteri u vrlo kratkom vremenu mogu prilagoditi širokom spektru zadataka, od borbenih do humanitarnih. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Bespilotne letjelice za nadzor mora

Zbog sve veće ugroženosti svjetske sigurnosti od terorizma u razvoj bespilotnih letjelica ulažu se znatna financijska sredstva da bi se dobilo jeftino i učinkovito sredstvo za nadzor koje može rabiti i u najsloženijim uvjetima

— Marin LAKOTA —

Globalizacijske trendove, kada je riječ o nadzoru granice i prometa ne možemo razmatrati, a da ne spoznamo sve izazove okruženja XXI. stoljeća. Pri nadzoru moramo uzeti u obzir terorizam, piratstvo, kršenje međunarodnih sankcija, regionalne krize i konflikte, nelegalnu trgovinu oružjem, masovne migracije, krijumčarenje ljudima i drogom, kriminal i nasilje, sigurnost luka i vodenih putova, oružja za masovno uništenje, onečišćenje okoliša te potragu i spašavanje na moru. Na slici je najmodernija današnja bespilotna letjelica Global Hawk.

Ovako kompleksno okruženje zahtijeva odgovarajuću međunarodnu i nacionalnu strategiju nadzora. Na nacionalnoj razini moramo osigurati zaštitu kritičnih nacionalnih resursa, Jadranskog mora i podmorja s turističkom industrijom, moramo osigurati pravodobna upozorenja o

moćnim prijetnjama i unaprijed identificirati moguće ciljeve i moguće katastrofe s obzirom na plovni put i osiguranje granica. Nacionalna strategija mora minimizirati rizik i omogućiti odlučnu i jednoznačnu akciju za spašavanje u slučaju katastrofa, kao na primjer, teroristički napad na turističku industriju, moguću ekološku katastrofu u Jadranu ili neku drugu prirodnu katastrofu koja može imati presudni utjecaj na RH.

Zbog toga globalni i nacionalni sustav mora osigurati nadzor prostora kontinuirano, mora osigurati detekciju ugrožavanja, mora moći klasificirati ugroženost te je precizno identificirati i na kraju kazneno progoniti u ime države. U ovom kompleksnom procesu bespilotne letjelice i pretvornici na njima imaju sve važniju ulogu. Tako danas možemo naći letjelice kratkog, srednjeg i velikog doleta opremlje-

ne kompleksnim pretvornim sustavima.

Danas bespilotne letjelice sa svojim pretvornicima primjenjuju sve tehnološki napredne vojske svijeta. Tehnološki pružaju veliku pouzdanost i mogu obavljati različite zadatke kao što je: vizualna opservacija u vidljivom, bliskom infracrvenom, infracrvenom i termovizijskom spektru, opservacija prostora pomoću radara, uporaba različitih elektroničkih detektorskih sustava. Tipične karakteristike pretvornika na bespilotnim letjelicama za nadzor jesu sljedeće: mogu pokriti veliku površinu, daljinski su upravljani, daju slike visoke rezolucije, mogu područje nadzora održavati dugo vremena, imaju prilagodljivost u primjeni te mogu raditi u vrlo otežanim vremenskim i neprijateljskim uvjetima. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Hidrokrilne raketne topovnjače klase Sparviero

Hidrokrilne raketne topovnjače klase Sparviero talijanskoj su ratnoj mornarici pružili kombinaciju visoke brzine i velike udarne moći uz mogućnost djelovanja i pri valovitom moru

— Tomislav JANJIĆ —

Početkom šezdesetih godina prošlog stoljeća američka je ratna mornarica krenula s projektom razvoja hidrokrilnih brodova namijenjenih protupodmorničkoj i protubrodskoj borbi. U tu je svrhu izgrađen eksperimentalni protupodmornički brod High Point (PCH-1) koji je dovršen 1963. Pogonjen s dvije plinske turbine British Marine Proteus postizao je vršnu brzinu od 48 čvorova. Iako napravljen kao protupodmornički brod, uglavnom je rabljen za testiranje mogućnosti uporabe oružja s hidrokrilnih brodova kao što je protubrodski vođeni projektil Harpoon ili laki i srednji topnički sustavi. Iste godine kad je High Point dovršen naručen je Plainview (PCEH-1). Imao je brojne probleme s pogonom te je dovršen tek 1968.

Osnovna mu je zadaća bila razvoj velikog hidrokrilnog broda - "hidrokrilne fregate". Zbog toga je tijekom ispitivanja, kao i High Point, iskorišten za testiranje širokog spektra brodskog naoružanja. I High Point i Plainview bili su tek eksperimentalni brodovi namijenjeni skupljanju iskustava i ispravljanju konstrukcijskih pogrešaka. Za operativnu uporabu ratna mornarica je od tvrtki Grumman i Boeing naručila projekte malih hidrokrilnih brodova. Grumman je ponudio svoj Flagstaff (PGH-1) a Boeing Tucumcari (PGH-2). Oba su broda dovršena 1968. i nakon početnih ispitivanja poslana su na turneju diljem svijeta kako bi se savezničkim državama pokazao doseg američke tehnologije. Tucumcari je poslan u Europu, a potom i u Vijetnam.

Flagstaff je najviše impresionirao Izrael koji je odmah naručio Flagstaff II projekt namijenjen tamošnjoj obalnoj straži.

Tucumcari je tijekom obilaska američkih saveznika u Europi postigao veliki uspjeh koji su odmah odlučili pokrenuti projekt "NATO Patrol Hydrofoil" (PHM). Najdalje su otišle SR Njemačka i Italija koje su odlučile PHM brodove graditi zajedno sa Sjedinjenim Američkim Državama. Uz planiranih 30 brodova za američku ratnu mornaricu njemačka je ratna mornarica namjeravala kupiti 12. Brodovi su trebali dobiti najnaprednije naoružanje čiju bi osnovu činili protubrodski vođeni projektili. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

William Dampier: istraživač, znanstvenik i ...gusar

Dampier se istaknuo mnogim djelatnostima koje naizgled nisu imale nikakve veze jedne s drugima. Ali, i on je bio jedan od tipičnih engleskih pomoraca svoga vremena...

— Jurica MILETIĆ —

Umjestašcu East Coker u Somersetu, 8. lipnja 1652. rođen je William Dampier, prvi Englez koji će istražiti i u zemljovide ucrtati dijelove Nove Gvineje i Nove Holandije - otoka i kontinenta koji će kasnije biti nazvan Australijom. Poći će mu za rukom da čak dvaput oplovi svijet kojemu će poznat ostati kao pomorski kapetan, znanstvenik i istraživač, ali i kao gusar. Na moru se našao već kao šesnaestogodišnjak, a pod zapovjedništvom Edwarda Spraguea sudjelovao je u bitci kod Schoonvelde lipnja 1673. kad se 76 brodova združene engleske i francuske flote čak devet sati borilo protiv 52 nizozemska broda. Rijetka zgoda da su Engleska i Francuska bile na istoj strani, ali i rijedak slučaj da su Englezi tijekom tih sukoba u nekoliko navrata bili gotovo sramno poraženi.

Samo godinu dana kasnije Dampier je već radio kao upravitelj plantaže na Jamaici, ali brzo se vratio moru, pridruživši se jednoj od gusarskih posada. Dvaput se našao u Meksičkom zaljevu, sudjelovao u gusarskim prepadima izvedenim na prevlaci Darién u području Paname, a potom u pljačkanju španjolskih brodova u Tihom oceanu. Prije povratka u Karibe, sudjelovao je i u haranju španjolskih naselja na obali Perua, a onda svoje usluge stavio na raspolaganje izvjesnom gusaru Cooku koji je djelovao na svoju ruku, ne radeći za račun niti jedne tadašnje sile. U njegovoj službi ponovno je sudjelovao u pljačkanju

Još jedna od zanimljivosti vezana za Williama Dampiera jest činjenica da je on prvi pomorski kapetan koji je dva puta oplovio svijet

španjolskih posjeda u Peruu, ali i na otočju Galapagos i u Meksiku. Stjecajem okolnosti Cook je u Meksiku umro, a Dampier kao član gusarske družbe kapetana Charlesa Swana koji je okupio čak deset brodova, godine 1686. preplovio Tihim oceanom. Prisutnost tih brodova ostala je zabilježena i na Guam i na otoku Mindanao. Dio gusara kojima tadašnja Istočna Indija nije bila dovoljno bogat plijen, a među njima i Dampier, napustila je kapetana Swana i započela djelovati samostalno - pljačkajući Manilu, Pulo Condore, Kinu, Otoke začina i Novu Holandiju, odnosno Australiju. Njihov brod Cygnet neko je vrijeme bio usidren uz australsku sjeverozapadnu obalu, a Dampier je iskoristio to vrijeme, počeo skupljati pri-

mjerke flore i faune i praviti zabilješke. S tog pothvata u Englesku se vratio bez prebijena novčića, ali zato krcat primjercima flore i pisanim izvješćima, skicama i zemljovidima koje je sam nacrtao.

Britanski admiralitet se za te se bilješke jako zanimao i Dampieru je bilo povjereno zapovjedništvo nad brodom HMS Roebuck i stavljeno u zadaću da istraži područje Nove Gvineje i Australije. Putovanje je počelo 14. siječnja 1699. i sredinom ljeta iste godine Dampier je stigao do otoka Dirk Hartog u zaljevu Morskih pasa u zapadnoj Australiji. U potrazi za pitkom vodom plovio je

uz obalu sve do arhipelaga kasnije nazvanog Dampier, potom do zaljeva Roebuck, a onda prema Timoru. Točno na Novu godinu godine 1700. ugledao je Novu Gvineju i ploveci tad na istok sreo se s jugoistočnom obalom Novog Hannovera, Nove Irske i Nove Britanije, i otkrio tjesnac koji će kasnije također nositi njegovo ime, dok će otkriveni otoci dobiti ime Bismarckovi otoci. Premda mu je na povratku Roebuck blizu otoka Ascensiona potonuo, uspio je spasiti mnoge svoje zemljovide i bilješke o morskim strujama i vjetrovima oko Australije. Engleske se dokopao na palubi broda Istočnoindijske kompanije koji ga je travnja 1701. pokupio na Ascensionu.

U svakom slučaju, povratak nije bio sjajan: optužen za okrutno pos-

Jedna od tipičnih kuća u East Cokeru čiji je krov prekriven slamom

ju u zvijezde, drugi drže da uopće nije bio pjesnik, a najviše mu se na teret stavljao antisemitizam. Ipak, postoje naznake da je sudjelovao i u spašavanju pojedinih židovskih obitelji, i da je bio pobornik stvaranja države Izrael.

East Coker je idilično mještašće nadomak gradića Yeovila u pokrajini Somerset. S brojnim kućama prekrivenim slamnatim krovovima, koji kao da u sjećanje prizivaju Shakespearea ili kakva Tudora, doima se gotovo idilično. Pastoralu upotpunjuju izvanredno lijepi okoliš i starinski pubovi sa stilskim pokućstvom i drevnim kaminima. Od Dampierova rođenja vjerojatno se i nije bitno promijenio. Dakako, ako se izuzmu skromna ploča s natpisom i podatak da je u mjesnoj crkvi sv. Mihovila već duže od četrdeset godina pohranjen pepeo glasovitog pjesnika Thomasa Stearnsa Eliotta, Amerikanca koji je kao dvadesetpetogodišnjak postao naturaliziranim Englezom. Umro je u Londonu 1965. a prema vlastitoj želji bio kremiran i zauvijek ostao upravo u East Cokeru - mjestu odakle su mnogo godina prije toga njegovi preci odselili u Novi svijet. Dok ga jedni ku-

tupanje prema podređenima, Dampier je bio izveden pred vojni sud, proglašen krivim i otpušten iz mornarice. U jeku borbi za španjolsko prijestolje, Dampier se vratio gusarenju. Kao zapovjednik dobro naoružana broda St. George koji je imao 26 topova i posadu od 120 ljudi, a u pratnji broda Cinque Ports s još 63 čovjeka, ubrzo je zarobio tri manja i jedan veći španjolski brod.

Brodom Cinque Ports zapovijedao je Thomas Stradling koji je brzo došao u sukob sa svojim navigacijskim

časnikom Alexanderom Selkirkom: listopada 1704. brod se zaustavio na tad nenastanjenom otoku Juan Fernández blizu čileanske obale, da popuni zalihe vode. Ne vjerujući da je brod sposoban za daljnju plovidbu, Alexander Selkirk je odlučio ostati na otoku. Boravak je potrajao četiri godine i četiri mjeseca, prije nego je bio spašen, a događaj je poslužio Danielu Defou kao nadahnuće za jednu od najčitanijih knjiga svih vremena. Onu koja govori o pustolovinama Robinsona Crusoea i njegovog Petka. U svakom slučaju,

pokazalo se da Selkirkova strahovanja nisu bila bez osnove. Brod Cinque Ports na koji se nije više želio ukrcati nešto kasnije je potonuo zajedno s većinom svoje posade.

Dampier se vratio u Englesku 1707., a dvije godine kasnije bio je tiskan nastavak njegovih izvješća s putovanja u Novu Holandiju. U novčanom smislu, najbolje je trebao proći na svojem trećem putovanju koje je donijelo čak 200.00 funti zarade, ali Dampier je 1715. u Londonu umro. Prije nego mu je bio isplaćen njegov dio. ■

"Originalni" HMS Roebuck

Od topova do hidrografije

Veći je broj brodova nosio ime HMS Roebuck, ali sva je prilika da je među njima najpoznatiji istoimeno hidrografski brod britanske kraljevske ratne mornarice. On je sedamnaesto plovilo koje nosi ime Dampierova broda, u more stavljen prije točno dvadeset godina, a posadu mu čine 52 čovjeka. U početku je bio predviđen tek kao plovna jedinica koja će svoje hidrografske zadatke ispunjavati uz obale Velike Britanije. No, dobivši svu potrebnu opremu za hidrografska i oceanografska istraživanja diljem svijeta s posebnim zadaćama u sklopu ratne mornarice, prerastao je u pravi pokretni laboratorij koji je u tijesnim vezama s mnogim specijaliziranim mornaričkim odjelima i uredima.

Današnji HMS Roebuck pravi je pokretni laboratorij

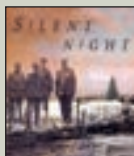
Luko Paljetak: "Skroviti vrt - dnevnik Cvijete Zuzorić, plemkinje dubrovačke", Profil international, Zagreb, 2004.

Ovo djelo ovjenčano je dvjema nagradama - književnom nagradom *Ksaver Šandor Gjalski* za najbolje prozno djelo u 2004. i nagradom *Kiklop* za najbolji roman u 2005. godini. Taj osebujni, mistificirani Dnevnik, koji prati Cvijetu od njezine petnaeste godine pa sve do posljednjih dana u 96-oj godini, nije posebna knjiga samo zato što je dobila vrijedne književne nagrade, nego najprije zato što je autor, tijekom zamalo cijelog desetljeća pisanja, sabrao zamišljenu sudbinu lijepe i pametne žene iz doba renesanse, te sve ono što bismo danas zvali renesansnim znanjem. Roman prvijenac Luke Paljetka doziva renesansnu prošlost, ne kao nešto što je prošlo i čega više neće biti, nego kao svjetonazor koji je i danas moguć u široku ljudskom duhu. Cvijeta Zuzorić je svojom zanosnom ljepotom i manirama obilježila dubrovačku sredinu potkraj XVI. i početkom XVII. stoljeća. Svojim zagonetnim životom oduvijek je privlačila književnike te postala dio njihove fascinacije, što još više pojačava njezin izgubljeni pjesnički opus. Legenda o njoj prelila se daleko preko granica vremena u kojem je živjela, postavši dijelom literarnog imaginarija i novijih hrvatskih autora. Cvijeta se već prije javljala kao figura u Paljetkovu pjesništvu, a u romanu "Skroviti vrt" nešto škratih arhivskih podataka, zapisa i stihova suvremenika poslužilo je kao poticaj autoru, sklonom memoriranju hrvatske kulturne baštine, da se "usidri" u svijest renesansne žene, osmisli njezin način mišljenja i osjećanja te ispiše prozu jedinstvena emocionalnog i misaonog naboja. Cvijeta je pod Paljetkovim perom oživjela i kao literarni lik, i kao jedinstvena osoba od krvi i mesa. Takav stupanj literarne identifikacije muškog autora s logikom ženskog principa, takvo sofisticirano oponašanje ženske *formae mentis* i načina pisanja, jedinstveno je u hrvatskoj književnosti.

Mirela MENGES

25. prosinca 1914. Božićno primirje

Jedan od posljednjih viteških pothvata u povijesti ratovanja dogodio se na Božić prve godine Prvog svjetskog rata. Na Badnje večer u rovovima sjeverne Francuske i Belgije dogodio se nešto uistinu nesvakidašnje. Njemački su vojnici, trudeći se na trenutak prizvati topli duh

najvažnijeg obiteljskog blagdana, okitili svoje rovove i zapjevali tradicionalnu pjesmu *Stille nacht (Tiha noć)*. Iz suprotnog rova Englezi su odgovorili svojim božićnim koralima te je područje pored Ypresa u trenu prestalo biti najhladnije mjesto na svijetu. A onda, nešto iza ponoći još jedno čudo. Većina njemačkih vojnika odložila je oružje u stranu i pozdravila neprijateljske britanske vojnike u protivničkim rovovima na engleskom jeziku s *Merry Christmas*. Britanci i Francuzi gledali su s nepovjerenjem, a neki su britanski zapovjednici čak upozorili svoje vojnike da budu spremniji jer su smatrali da je to samo dio njemačke taktike za iznenadni napad u slučaju savezničkog opuštanja. No, dogodilo se pravo čudo - Nijemci su izašli iz rovova i pjevajući krenuli prema začuđenim britanskim vojnicima nudeći ih konzervama hrane i cigaretama, a Britanci su napokon shvatili da Nijemci nemaju namjeru napasti ih te su izašli iz rovova i pozdravili "goste". Zabilježeno je čak da su suprotstavljene strane među sobom izabrale najbolje nogometaše te da je odigrana nogometna utakmica, koju je Njemačka dobila rezultatom 3:2. Božićno primirje potrajalo je sve do Nove godine, a zatim su se vojnici vratili u rovove i nastavili prvi svjetski sukob općih razmjera.

Leon RIZMAUL

DUHOVNOST

Božić - mirovna misija i dar

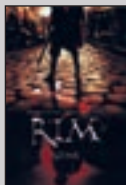
Trudnice u zatvor zbog umorstva čeda! - tako nas je usred radosnog Adventa šokirao novinski naslov o zakonu u Americi po kojem je omogućeno kažnjavanje trudnica zbog ubojstva fetusa pušenjem ili drogiranjem u trudnoći. Takva gruba "prijetnja" ženinoj "slobodi" završetak je gotovo stoljetnog procesa novopoganske "alkemije" koja je pretvarala božansko genijalno u vulgarno genitalno. Prije dvije tisuće godina dvije mlade žene u "blagoslovljenom stanju", Marija i Elizabeta, nisu ni u snu mogle pomisliti na strahove žena "novog doba" jer njihova su djeca u utrobi već u prvom bliskom susretu zaplesala od radosti. Jedan od njih bio je - mali Bog! A On je planski došao baš na - Bliski istok. Naime, nakon Adamova pada svijet je postao mjesto globalne nesigurnosti. Zato Bog Isusovim rođenjem - silaskom Boga u ljudskom tijelu na Zemlju - uspostavlja za čovjeka jedinstveni "nebeski štit". Isus nam je, nakon trogodišnje implementacije njegovih Riječi, ostavio "dugoročni plan razvoja", koji već dva milenija potvrđuje da je Evanđelje temelj za uspostavu poretka koji osigurava mir, sigurnost i duhovni prosperitet. Dosljedan kršćanin, koji ne može biti izolirani otok jer njegov poziv uključuje javno svjedočenje evanđeoske radosti i doprinos radosti, kojoj je temelj Bog! Svim ljudima dobre volje Božić je poziv na integraciju u kršćansku asocijaciju i poticaj za članstvo u mirotvornoj misiji međusobnog ohrabriranja za život, za dobro, za istinu i pravdu. Svi koji iskreno i djetinjasto čisto prihvate to Betlehemske Svjetlo primit će moć da postanu djeca Božja. Sve nam to jamči "Mlado Sunce s visine" te daruje SRETAN BOŽIĆ I BLAGOSLOVOM OBASJANU GODINU!

Andelko KAČUNKO

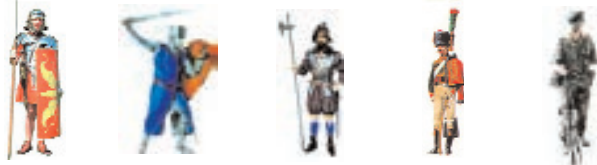
FILMOTEKA

Rim (DVD)

- američka povijesna serija
- dvanaest 50-minutnih epizoda s dodacima
- distributer: Continental film
- glume: Ciaran Hinds (Cezar), Max Pirkis (Ok-tavijan), James Purefoy (Marko Antonije)

Serija počinje 52. godine prije Krista, u trenutku kad Gaj Julije Cezar završava osvajanje Galije nakon osam godina ratovanja i priprema se za povratak u Rim. Glavni junaci koje pratimo u seriji iskusni su legionari, ali i neprilagođeni vojnici, Lucije Voren i Tit Pulo te njihove obitelji. Dok se Cezarove legije približavaju Rimu, odanosti vojnika stavljen su na kušnju. Rastuće tenzije kulminiraju će divljim sukobom koji je promijenio povijest... Svim obožavateljima povijesnih ekranizacija Staroga vijeka zatreptalo je srce kada je prije dvije godine američki HBO najavio veliki serijal o Cezarovom dobu, no ubrzo je uslijedilo veliko razočaranje - nijedna od naših televizija nije otkupila seriju o vremenu u kojemu je Rim prelazio iz Republike u Carstvo. Prva sezona je potpuno ispunila očekivanja pa je poslije vrlo dobrog prijama snimljena i druga, koja će se u Americi početi prikazivati početkom 2007. I taman kad sam pomislio da će nas ponovno zaobići, domaći distributer Continental film u jednom je paketu na tržište izbacio čitavu prvu sezonu (šest dvostrukih DVD-a i hrpa dodataka). Kad sam ga počeo gledati više ništa drugo nije ulazilo u player. Vrhunska gluma i produkcija i, prije svega, izvrsna priča zarobili su me pred TV-om do (prebrzog) Rima dvanaeste epizode. Ako imate nekoga tko obožava Stari Rim te Cezara i legionare a još mu nije kupili božićni dar, ovo DVD izdanje je pun pogodak. Leon RIZMAUL

Božićna bitka

Manje je poznato da se jedna od najpoznatijih slika generala **Georgea Washingtona**, ona na kojoj u čamcu prelazi preko uzburkane vode, odnosi na bitku kod **Trentona** koja se vodila u božićnoj noći godine **1776**. Riječ je o prijelazu preko rijeke **Delaware** u **New Jerseyu**, uoči sukoba s njemačkim pješaštvom iz **Hessea** pod zapovjedništvom pukovnika **Rahla** i potpomognutog engleskim postrojbama. Nasuprot 1400 vojnika iz Hessea i šest lakih topova, Washington je imao 2400 ljudi iz **Virginije, Delawarea, Pennsylvanije, New Hampshira, Massachusettsa, Connecticuta i New Yorka**, i 18 topova. **Englezi**, pripadnici 16 pukovnije lakih dragona, bili su u svojim tradicionalnim crvenim kaputima i kožom optočenim kacigama na glavama, dok su **Nijemci** nosili plave odore i tipične grenadirske mitre s mjedenim pločama u sredini. Za razliku od njih, **Amerikanci** su bili šaroliki, odjeveni u ono što su imali, mnogi vrlo siromašno, a poveći je broj boraca bio i bez cipela. Obje su strane bile naoružane uglavnom mušketama i pištoljima.

Potisnut iz New Yorka i suočen s padom morala svojih vojnika, Washington je te zimske noći odlučio prijeći rijeku na tri mjesta i napasti protivnika na najjužnijoj točki područja kojeg su držali Englezi. Probijajući se kroz nabujale vode Delawarea i komade leda, na drugu je obalu stigao tek u tri sata ujutro. Pukovnik Rahl nije se potrudio urediti obranu i njegovi su se vojnici našli pod teškom topničkom paljbom a sam je u uličnim borbama bio smrtno ranjen: Amerikanci su lako zauzeli grad, premda njihove postrojbe koje su rijeku prelazile na druga dva mjesta, uopće nisu stigle. Gubici su za njih bili gotovo simbolični: samo četvorica ranjenih, ali su se zato dva vojnika smrzla nasmrtno. Što se Nijemaca tiče, njih dvadeset je poginulo, stotinjak bilo ranjeno, a čak tisuću njih se predalo. Javnost je teško povjerovala da je tako veliki broj njemačkih vojnika bio poražen za tako kratko vrijeme, a moral američkih vojnika nakon te bitke silno je porastao.

Zanimljivo je da su u bici sudjelovala i dva buduća američka predsjednika, **James Madison** i **James Monroe**, k tome i buduća glava vrhovnog suda **John Marshall**. Slika **Emmanuela Leutzea** doista je pravi uvod u konačno osamostaljenje **Sjedinjenih Američkih Država**, a te božićne noći riješene su bile mnoge stvari.

Jurica MILETIĆ

tigar_rakitje.sitesled.com

Premda nije riječ o velikom siteu u koji su uloženi dani i dani rada, ipak je stranica http://tigar_rakitje.sitesled.com hvalevrijedan uradak entuzijasta okupljenih u udruzi **Tigar 90/91 Rakitje**. Site je očit pokušaj da se i na internetu kao mediju predstavi Udruga koja okuplja branitelje iz jedne od najslavnijih hrvatskih postrojbi u **Domovinskom ratu**, a činjenica da stranica još uvijek nije odgovarajuće sadržajno popunjena vjerojatno je vezana uz pomanjkanje vremena i materijala. No, što na stranici možemo pronaći? Zanimljivu listu svih pripadnika **1. gardijske brigade** iz razdoblja **1990. i 1991.** godine, uključujući i zapovjednike od najvišeg do najnižeg zapovjednog položaja i gardiste, obavijesti i dokumente (poput prijavnice za *ulazak* u Udrugu) u **PDF** formatu, te određen broj fotografija kojima je primarna namjena ilustracija tekstova, a ne download. Stoga je i jasno da je gotovo najniža moguća veličina slika sasvim razumljiva i dostatna da ostvari svrhu. Premda je stranica relativno slaba sadržajem, treba vjerovati da će se s vremenom popunjavati i da će vrlo brzo postati jedna od onih koje ljubitelji vojske i poštovatelji **Tigrova** i njihovih djela s početka Domovinskog rata rado posjećuju. Za početak bilo bi dobro aktualizirati vijesti i napraviti fotogaleriju, a ostalo se može nadograđivati tek povremenim radom. Kako bilo, šteta što takvih hrvatskih siteova, pa i na besplatnim područjima, nema više. Udruga Tigar 90/91 Rakitje postavila je standard, sad iščekujemo tko će ga dostići ili čak i nadvisiti...

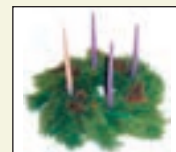
Ivan BELINEC

KVIZ

pripremio Ž. STIPANOVIĆ

1. Advent ima:

- A 4 nedjelje
- B 3 nedjelje
- C 5 nedjelja

2. Isus je rođen u:

- A Jeruzalemu
- C Nazaretu
- D Betlehemu

3. Anđeo koji je Mariji rekao da će po Duhu Svetom začeti i roditi Isusa zove se:

- A Rafael
- B Gabriel
- C Mihael

4. Isus je kršten na rijeci:

- A Jordan
- B Tiber
- C Nil

5. Prvi dan nakon Božića slavimo:

- A sv. Antuna
- B sv. Ivana
- C sv. Stjepana

